БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 243 (1505) | 11 декабрь, жума, 1959 йил. | Баҳоси 20 тийин.

Бугун Тошкентда Ўзбекистон зиёлиларининг иккинчи съезди очилади.

СЪЕЗД ДЕЛЕГАТЛАРИГА АЛАНГАЛИ САЛОМ!

ЎЗБЕКИСТОН ЗИЁЛИЛАРИНИНГ ИККИНЧИ СЪЕЗДИ

Бутун Тошкентда республикамиз зиёлиларининг иккинчи съезди очилади. Бу съезд республикамиз ҳаётида катта воқеадир. Съезд бошқа қардош республикалардаги каби бизнинг республикамиз ҳаётидаги катта ўзгаришларни, халқимизнинг шаклан миллий, мазмунан социалистик маданияти мислсиз гуллаб-яшнаётганлигини яна бир марта намойиш қилиб кўрсатади, шу билан бирга зиёлиларимиз олдида турган янги вазифаларни белгилаб ўтади.

Республикамиз зиёлилари бундан уч йил муқаддам ўзларининг биринчи съездларига тўпланиб, мамлакатимизда коммунистик жамият қурилиш ишларида, партиямиз томонидан халқимиз олдига қўйилган улуғвор вазифаларни бажариш йўлида янада актив қатнашиш ҳақида янги тадбирлар белгилаган эдилар ва улар бу ҳақда Ўзбекистон ССРдаги барча зиёлиларга Мурожаатнома қабул қилган эдилар.

Республикамиз, шу жумладан областимиз зиёлилари ўзининг биринчи съезди кўрсатмаларига амал қилиб, Коммунистик партия ва Совет ҳукумати томонидан халқимиз олдига қўйилган улуғвор вазифаларни бажаришда ажойиб ватанпарварлик намуналарини кўрсатиб ишлади. Саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият соҳасида янгидан-янги муваффақиятлар қўлга киритилмоқда.

Қуёшли республикамизнинг бу кунги гўзал қиёфасини, гуркираб яшнаётганлигини кўз олдимизга келтирсак, қалбимиз чексиз қувончларга тўлади. Ўзбекистон ўтмишда чор Россиясининг чекка ва қолоқ ўлкаларидан бири эди. Октябрь социалистик революцияси мамлакатимиз халқларига бахтли, эркин ҳаёт келтирди. Совет ҳокимияти йилларида бошқа қардош республикалардаги каби бизнинг республикамизда ҳам маданий революциянинг улуғвор программаси амалга оширилди. Ўзбекистон юксак тараққий этган индустрияга, илғор қишлоқ хўжалигига эга бўлган, фан ва маданияти гуллаб-яшнаган республикага айланди. Республикамиз социализмнинг Шарқдаги машъали бўлиб қолди.

Республикамизда 5300 дан ортиқ мактаб очилиб, уларда 1 миллион 342 мингдан ортиқ ўғил ва қиз болалар таълим олмоқда. Ҳозирги вақтда 31 олий ўқув юртида 66 мингга яқин студент фан чўққиларини эгалламоқда. Юзга яқин техникумлар ва бошқа махсус ўқув юртларида неча ўн минглаб ёш кадрлар етишиб чиқмоқда. Республикамизнинг пойтахти Тошкент йирик фан ва маданият марказига айланган.

Республикамизда китоб нашр этиш ва вақтли матбуот ишлари йилдан-йил кенгайиб бормоқда. Фақат 1958 йилнинг ўзида республика нашриётлари умумий тиражи 21 миллион 767 минг нусха бўлган 1489 номдаги китобни нашр этди. Ҳозирги вақтда республикамизда фақат ўзбек ва қорақалпоқ тилларида 162 газета босилаб чиқмоқда.

Республикамизнинг адабиёти ва санъати кенг равнақ топиб бормоқда.

Республикамизнинг ёзувчилари, композиторлари, рассомлари, архитекторлари, санъат арбобларининг ижодлари тобора камол топиб, халқимизга манзур бўладиган янги асарлар билан бойиб бормоқда. Санъат ва адабиётимизнинг равнақи шу йил Москвада бўлиб ўтган Ўзбекистон ССР санъати ва адабиёти декадасида ҳам ёрқин намойиш қилинди. Йирик адибларимиз, композиторларимиз ва рассомларимизнинг асарлари бутун мамлакатимизда ва ундан ташқарида ҳам машҳурдир.

Академик театрларимиз, шунингдек республика ва область театрларимизнинг санъаткорлари замонавий темалардаги янги спектаклларни томошабинларга кўрсатмоқдалар, ўзларининг санъат маҳоратларини тинмай ошириб бормоқдалар. Ҳаваскорлик тўгараклари, халқ театрлари халқимизнинг катта ҳурматига сазовор бўлмоқда.

Олимларимиз халқ хўжалигини янада тез ривожлантириш йўлида самарали хизмат қилиб келмоқдалар. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, Қишлоқ хўжалиги фанлари академияси, уларнинг илмий-текшириш институтлари катта илмий ишларни олиб бормоқда. Ядро физикаси институти ва атом реакторининг ишлаб туриши республикамизда илмий-тадқиқот ишларининг тез суръатлар билан ривожланаётганлигининг ёрқин далилидир.

Зиёлиларимиз ҳамма вақт халқимиз билан бир сафда, олдинги марраларда янги вазифаларни бажариш йўлида фидокорона хизмат қилиб келмоқдалар.

Республика зиёлиларининг иккинчи съезди ажойиб кунларда ўтмоқда. Съезд қатнашчилари ўзларининг биринчи съездларидан буён ўтган вақт ичида қилган ишларига якун ясаб, ўз олдиларида турган янги вазифаларни белгилайдилар.

Шубҳа йўқки, республикамиз зиёлиларининг иккинчи съезди илм-фан ва маданиятни янада ривожлантириш шиори остида ўтади. Республикамиз зиёлилари ўзларининг бутун куч ва билимларини партиямиз XXI съезди қарорларида кўрсатилган улуғвор вазифаларни бажаришга сафарбар этадилар.

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ ШУДГОР ҚИЛ!

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Мираҳмад Юсупов бошлиқ бригада аъзолари пахта тайёрлаш планини колхозда биринчилар қатори бажарган эдилар. Ҳозир бу бригадада келгуси йилга тайёргарлик ишлари кучайтириб юборилди, шудгорлаш намунали ўтказилмоқда. Суратда: бригадир ўртоқ М. Юсупов.

М. Шевелев фотоси.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1959 ЙИЛ 10 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Шаҳарлар ва районларнинг номи	Топшириқнинг бажарилиши	Бир кунлик ўсиш
Оҳангарон	191,0	—
Қорасув	107,9	—
Юқори Чирчиқ	105	3,6
Калинин	100	—
Бўстонлиқ	100	—
Қуйи Чирчиқ	90,1	2,6
Олмалиқ	88,9	—
Оржоникидзе	75,4	3,6
Бекобод	75,2	3,9
Ўрта Чирчиқ	74,7	4,7
Боёвут	74,6	3,2
Гулистон	71,7	4,5
Оққўрғон	59,8	3,1
Пискент	59,3	2,9
Бўка	58,4	3,4
Янгийўл	57,6	3,4
Сирдарё	56,4	1,3
Чиноз	55,9	5,9
Янгиер	47,2	4,8

Шудгор—мўл ҳосил гарови

Шу кеча-кундузда Сирдарё районидаги «Қизил октябрь» колхози пахта далаларида худди йиғим-терим давридагидек иш қизғин. Бир томонда ғўзапоя йиғиштирилмоқда, бир томонда далага маҳаллий ўғит ташиб чиқаришга киришилган. Қудратли тракторларнинг овози бетиним гуруллайди. Барчанинг фикри-ҳаёли бу йилги эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш, келгуси йили гектаридан олинадиган ҳосилни янада ошириш билан банд. Ана шу иштиёқ бу йил давлатга 3 минг 700 тонна «оқ олтин» топширган колхознинг азамат кишиларини қайноқ меҳнат қучоғига чақирмоқда.

Айниқса, юқори ҳосилли Р. Юсупов, Б. Юнусов, Қ. Маҳкамбоев, П. Акбаров ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда меҳнат яхши ташкил қилинган. Дала ишлари конвейер усулида олиб борилмоқда. Шудгорлашни тамомлаш арафасида турган ана шу бригадаларда ерларга яхоб бериш, шу йўл билан ернинг шўрини тозалаш ва узоқ вақт нам сақланишини таъминлаш каби шу куннинг энг муҳим вазифалари изчиллик билан амалга оширилаяпти.

Райондаги Карл Маркс номли колхознинг илғор бригадалари пахта далаларида ҳам келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрланмоқда. Колхозда 5 та ҳайдов трактори бетиним ишлаб турибди. Механизаторлар ўртасида бошланган социалистик мусобақада комсомол аъзоси ўртоқ Р. Ўтаев олдинги сафда бораяпти. У ўз сменадоши У. Алиев билан биргаликда бир кеча-кундузда 10 — 12 гектардан ерни сифатли шудгор қилишга эришмоқда. Бу икки сменадош шу кунгача етарли ўғит солинган 400 гектарга яқин ерни сифатли шудгор қилдилар.

Р. Ўтаев, У. Алиев, И. Жуманов, С. Хайрбеков сингари меҳнатсевар механизаторлар ўз колхозлари шуҳратини қайта тиклаш мақсади билан кечани кундузга улаб руль бурамоқдалар.

Т. СОЛИЕВ,
О. ЭРГАШЕВ.

Область колхозлари ва совхозлари пахта тайёрлаш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини бажарганларидан сўнг кузги-қишки ишларни ҳам қизитиб юбордилар. Шудгорлаш, далага маҳаллий ўғит чиқариш, суғориш тармоқларини тозалаш авж олдириб юборилди. Суратда: Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозида суғориш тармоғи тозаланмоқда.

Г. Пун фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Ютуқлардан хотиржамланмаслик керак

Ленин номли колхозни Гулистон районидаги хўжаликларнинг энг йириги дейишади. Дарҳақиқат бу колхоз экономикасининг қудрати, қишлоқ хўжалиги экинлари, хусусан пахта ҳосилдорлиги жиҳатидан район миқёсида салмоқли ўринни эгаллайди. Кейинги йилларда хўжаликда ўнлаб юқори ҳосил усталари етишиб чиқди. Улар бу йил пахта ҳосилдорлигини ошириш учун ҳар қачонгидан ҳам жиддийроқ кураш олиб бордилар. Натижада 2650 гектар ерда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди.

Шу кунларда Ленин номли колхоз аъзолари ўртоқ Ғанишер Юнусов бошлиқ бригада аъзоларининг иш тажрибалари асосида фидокорона меҳнат қилиб, келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин ҳозирламоқдалар. Хўжаликда 20 та ҳайдов трактори унумли ишлаётир. Бу ерда ернинг шўрини ювиш, далага гўнг чиқариш сингари ишлар ҳам қизғин бораётир.

Шудгорлашни қисқа муддат ичида сифатли қилиб туғаллаш юзасидан бошланган социалистик мусобақада Ботир Юсупов ва Мирзааҳмад Раҳимов ўртоқлар бошқараётган Сталин номли ҳамда Марказий участка пахтакорлари олдинда бормоқдалар.

Бироқ колхознинг ўртоқ Пўлатжон Азимов бошқараётган «Политотдел» участкасида кузги-қишки ишлар ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган. Участкага 4 та ҳайдов трактори бириктилган бўлишига қарамай шу кунга қадар мавжуд пахта майдонининг ярми ҳам шудгорлангани йўқ.

5 декабрда 4 та трактордан фақат биттаси ишлаган. Қолган 3 трактор 4 декабрдан бери ишламай турипти. Уларнинг тўхтаб туриш сабабларини суриштирганимизда, тракторчилардан тортиб бош инженергача «ғалати» жавоб беришди.

— Мана бу тракторнинг қаери бузуқ? — сўрадик дала шийпонига киритиб қўйилган тракторга ишора қилиб, ўртоқ П. Азимовдан.

— Радиатори ишдан чиқибди,

— Сабабини билдингизми?

— Бўлмасачи. Аниқладим.

— Хўш?

Бу саволдан ўртоқ Азимов бироз ўйланиб қолди. Кейин жиддий қиёфада тушунтира кетди.

— Қўзимуроднинг бундайлигини билмаган эканмиз! — деди у қизишиб. — Кечгача ишлабди. Лекин сменадоши ҳа деганда келабермабди. Кейин бор дебдида, радиатордаги сувни тўкмай жўнаб қолибди. Ўзингиз биласиз, ҳозир ҳаво совуқ. Сув музлаб радиаторни ёриб юборибди.

Райондаги «Октябрь» колхози кўп йиллардан бери пахтачиликда агротехника қоидаларига тўла амал қилиб, мўл ҳосил етиштириб келаётир. Бироқ нима учундир бу колхозда ҳам ҳозир келгуси йил мўл ҳосили учун тайёргарлик кўриш ишлари жуда суст бормоқда. 1800 гектар ердан эндигина 700 гектари шудгорланганлиги бунинг исботидир.

Биз бу хўжаликка бориб, дастлаб колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Файзиевга учрашдик. У кузги-қишки ишларнинг дуруст бораётгани, 5 декабрда 8 та ҳайдов трактори 57 гектар ер ҳайдагани ҳақида гапирди.

Бу гапни район колхоз ва совхозларида шудгорлашнинг бориши ҳақидаги маълумот ҳам тўла тасдиқлайди. Аслида эса ўртоқ Файзиевнинг гапи ҳам, маълумотда кўрсатилган рақам ҳам уйдирмадан бошқа нарса эмас. Ўша куни колхознинг Марказий участкасида 14 гектар, «Қизил юлдуз» участкасида 6 гектар, Киров участкасида ҳам 6 гектар ер шудгорланган. Бу рақамларни қўшиб кўрсак колхоз бўйича фақат 26 гектар ер шудгорлангани аён бўлади. Демак, ё колхоз раҳбарлари шудгорлашдаги қолоқликни бекитиш учун районга ёлғон маълумот берган, ё бўлмаса улар арифметикани унутиб қўйишган!

Колхозда бошқа кузги-қишки ишлар ҳам жуда суст бормоқда. Яхоблашга ҳанузгача киришилгани йўқ. Далага гўнг чиқариш ҳам кўнгилдагидек эмас. Хўжаликда келгуси йил мўл ҳосили учун мана шу зайилда «тайёргарлик» кўрилаётир.

С. СУЛТОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИНИНГ XII СЕССИЯСИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

СССР Министрлар Советиг Раисининг ўринбосари А. Н. Косигин (делегация бошлиғи), Ташқи савдо министри Н. С. Потоличев, Алоқа йўллари министри Б. П. Бешчев, СССР Госплани раисининг ўринбосарлари В. Б. Хлебников ва П. С. Иванов, СССР нинг ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашидаги доимий вакилининг ўринбосари Н. М. Силуянов ва СССР Министрлар Советининг Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг аъзоси Н. А. Смеловлардан иборат совет делегацияси 9 декабрда Москвадан Болгарияга жўнаб кетди.

Совет делегацияси ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашининг XII сессияси ишларида қатнашади. Сессия 10 декабрда София шаҳрида очилади. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Б. ДАВИДОВАГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ» ДЕГАН ФАХРИЙ УНВОН БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Санъатни ривожлантириш соҳасида кўрсатган хизматлари учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги радио эшиттириш ва телевидение комитетининг солисти **Берта Давидовага** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» деган фахрий унвон берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
И. БАБКОВ.

1959 йил, 9 декабрь.
[illegible] шаҳри.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ТЎҚИМАЧИЛИК САНОАТИНИ ЯНАДА ЮКСАЛТИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорига мувофиқ, тўқимачилик саноатини янада юксалтириш тадбирлари тўғрисидаги масалани қараб чиқдилар. Шу масала юзасидан қабул қилинган қарорда таъкидлаб ўтилишича, тўқимачилик саноатининг ходимлари ишлаб чиқариш қувватлари ва хомашёдан фойдаланишни систематик равишда яхшиламоқдалар, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштирмоқдалар, маҳсулот ишлаб чиқариш планларини тўла ва ошириб бажармоқдалар, ишлаб чиқарилаётган газламаларнинг сифатини яхшиламоқдалар ва уларнинг хилларини анча кўпайтирдилар. Шу билан бирга, қарорда таъкидлаб ўтилганидек, тўқимачилик саноати аҳолининг, меланж, духобасимон, жаккард ва бошқа бир қанча газламаларга бўлган ва ўсиб бораётган эҳтиёжларини ҳали ҳам қондирмаётир, устки ва ички кийимлик трикотажни, шунингдек болалар пайпоқларини етарли даражада ишлаб чиқармаётир. Кўпгина газлама ва трикотаж буюмларнинг сифатини ва кўринишини яхшилаш талаб этилади.

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети иттифоқчи республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, Министрлар Советларига ва халқ хўжалиги кенгашларига СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959 — 1965 йилларга мўлжалланган ва КПСС XXI съезди тасдиқлаган контроль рақамларига мувофиқ, 1965 йилда ип газлама **ишлаб чиқаришни 7700—8000 миллион метргача, жун газлама ишлаб чиқаришни 500 миллион метргача, зиғир толасидан газлама ишлаб чиқаришни 635 миллион метргача, шойи газлама ишлаб чиқаришни 1485 миллион метргача, трикотаж буюмлар ишлаб чиқаришни 940 миллион донагача ва пайпоқ ишлаб чиқаришни 1250 миллион жуфтгача кўпайтиришни таъминлашни топширдилар.**

Аҳолининг тўқимачилик товарларига бўлган эҳтиёжларини яхшироқ қондириш мақсадида буюмларнинг хилларини анча кўпайтириш ва сифатини яхшилаш, янги хил ҳамда янги структурали, ранги ва гули чиройли газламалар ишлаб чиқаришни бутун чоралар билан ривожлантириш ва рағбатлантириш, табиий ва кимёвий толалар аралашмасидан тўқимачилик буюмлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, кимёвий йўл билан ишлов берилган махсус газламаларни кўплаб ишлаб чиқариш чораларини кўриш; 1960 йилдан бошлаб киришмайдиган ва ғижимланмайдиган қилиб ишланган штапель костюмбоп газламалар, меланж, ранг-баранг гулли ва кўйлакбоп газламалар ҳамда сув ўтказмайдиган плашбоп газламалар ишлаб чиқариш, 1963 йилдан бошлаб эса, кам киришадиган ва ғижимланмайдиган кўйлакбоп штапель газламаларнинг ҳамма турларини, куя тушмайдиган жун газламаларни ишлаб чиқариш мўлжалланди.

Қарорда етти йилликда ингичка ва узун толали ва меланж газламалар, чит, байка, замша типидаги устки кийимлик газламалар, духобасимон, сукно ишлаб чиқаришни 1,6 — 1,9 баравар, чийдухоба ва ярим духоба типидаги газламалар ишлаб чиқаришни 3,8—4 баравар кўпайтириш;

сунъий ва синтетик толадан шойи газлама ишлаб чиқаришни 1,8 баравар, шу жумладан штапель толадан костюмбоп газлама ишлаб чиқаришни 4,1 баравар, тукли газлама ишлаб чиқаришни 3,2 баравар, астарлик газлама ишлаб чиқаришни 3—3,6 баравар кўпайтириш;

жун ва ярим жун калава ипдан юпқа трикотаж ички кийим ишлаб чиқаришни 5 баравар, устки трикотаж кийимлик ишлаб чиқаришни 3,5—4 баравар кўпайтириш, шунингдек эластик капрон калава ипдан пайпоқ ишлаб чиқаришни кўпайтириш;

кимёвий толалардан сунъий мўйна ва синтетик калава ипдан трикотаж буюмларни кўплаб ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш;

фильтрлик, астарлик ва бошқа техника буюмлари сифатида фойдаланиш учун, шунингдек сунъий чарм, декоратив буюмлар ва рўзғорда керак бўладиган бошқа буюмлар ишлаб чиқариш учун тўқилмайдиган текстиль материалларни ишлаб чиқариш мўлжалланди.

Шу етти йилликда тўқимачилик саноатини ривожлантириш учун 1952—1958 йилларда сарф қилингагидан 2,8 баравар кўпроқ маблағ ажратилади; 7,7 миллион йигирув урчуғи, ёки 1952—1958 йиллардагидан 4,5 баравар кўпроқ урчуқ ва 157 минг тўқув станоги, яъни ўтган етти йилликдагига нисбатан 3,1 баравар кўпроқ тўқув станоги ишга туширилади.

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети иттифоқчи республикалар компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советларига, ўлка ва область партия комитетларига, ўлка, область ижроия комитетларига ва халқ хўжалиги кенгашларига тўқимачилик саноатини ривожлантириш учун ажратилган маблағ ва материал ресурсларни асосан ишга тушириладиган объектларга сарф қилишни, янги тўқимачилик корхоналари қурилишини қисқа муддатларда, кўпи билан икки-уч йил ичида битказишни, ишлаб турган тўқимачилик корхоналарини реконструкция қилиш ва кенгайтириш соҳасидаги ишларни кенг миқёсда кучайтириб юборишни топширди.

Қарорда тўқимачилик саноатида янги техникани жорий қилиш, прогрессив технологияни ўзлаштириш, ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаш, эски машина-ускуналарни ғоят тез ишлайдиган ва кичик габаридли янги машина-ускуналар билан алмаштириш, ишлаб турган машина-ускуналарни комплекс модернизация қилиш тадбирлари кўзда тутилган. 1965 йилда ип газлама саноатида толани ингичка қилиб чўзадиган приборлар ўрнатилган йигирув машиналарининг салмоғини 93 процентгача ва автоматик тўқув станокларининг салмоғини 75 процентгача, жун саноатида ана шу йигирув машиналарининг салмоғини 90 процентгача ва автоматик тўқув станокларининг салмоғини 69 процентгача ҳамда зиғир толаси ишлаб чиқарадиган саноатда йигирув машиналарининг салмоғини 65 процентгача ва автоматик тўқув станоклари салмоғини 96 процентгача етказиш мўлжалланди.

Етти йилликда корхоналардаги ёрдамчи ишларни ва кўп меҳнат талаб этадиган ишларни ҳамда фабриканинг ички транспортини механизациялашни тугаллаш, пардозлаш корхоналарида узлуксиз процессларни кенг жорий қилиш, ип газламани арқоқсиз йигириш, жунни ингичка қилиб йигиришнинг қисқартирилган системасини, сунъий толалар калавасининг ўзидан штапель лента олиш технологиясини кенг жорий қилиш, йигирув ва тўқув корхоналарида ип узилишини икки-уч баравар қисқартиш мўлжалланди.

Тўқимачилик саноати корхоналарини замонавий технология машина-ускуналари билан таъминлаш учун қарорда 1965 йилда йигирув машиналари ишлаб чиқаришни 1958 йилдагига нисбатан 7 баравар ва тўқув станоклари ишлаб чиқаришни 3,1 баравар кўпайтириш кўзда тутилди.

Тўқимачилик машинасозлигининг ишлаб турган заводларини кенгайтириш ва реконструкция қилиш ҳамда янгиларини қуриш, уларни металл қирқувчи универсал ва махсус машина-ускуналар билан таъминлаш, тўқимачилик саноати учун тайёрланадиган машиналар, станоклар ва агрегатлар сифатини яхшилаш, машинасозликнинг илмий-тадқиқот ва конструкторлик базасини кенгайтириш тадбирлари ишлаб чиқилди. Етти йилликда тўқимачилик ва енгил машинасозликка сарфланадиган капитал маблағ 1952—1958 йиллардагига нисбатан 3,5 баравар ортади.

Машинасозлар тўқимачилик саноати корхоналари учун керакли бўлган ғоят унумли ишлайдиган янги станоклар, машиналар, аппаратлар ва агрегатлар ишлаб чиқаришни, машина-ускуналарни модернизация қилиш учун типовой узель ва деталларни, шунингдек ёрдамчи ва қўшимча ишларни механизациялаш воситалари марказлаштирилган тартибда ишлаб чиқаришни уюштиришлари лозим.

Тўқима-ёрдамчи материалларнинг сифатини анча яхшилаш, уларни тайёрлаган вақтда пластмасса, синтетик смола ва қотишмаларнинг янги турларини кенг қўлланиш, тўқима-ёрдамчи материаллар ишлаб чиқарадиган корхоналарни реконструкция қилиш ва уларни замонавий машина-ускуналар билан таъминлаш чоралари белгиланди.

Ўзбекистон ССР, Қозоғистон ССР, Озарбайжон ССР, Қирғизистон ССР, Тожикистон ССР, Арманистон ССР ва Туркманистон ССР компартиялари Марказий Комитетлари ҳамда Министрлар Советларига, СССР Қишлоқ хўжалик министрлигига хом пахта ва пахта толаси сифатини янада яхшилаш, селекция ишларини кенгайтириш ва кўп тола чиқадиган ҳамда энг яхши йигириш сифатларга эга бўлган юқори ҳосилли янги пахта сортларини тез жорий қилиш чораларини кўриш таклиф қилинди.

Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советлари ва СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги жун, узун толали зиғир пояси, конопля, жут ва каноп етиштиришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш чораларини кўришлари, пилла етиштиришни кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилаш чораларини ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари ҳамда биринчи навбатда юқори сифатли оқ пилла ўрайдиган ипак қуртини жорий этишни кўзда тутишлари лозим.

СССР Госплани, СССР Министрлар Советининг кимё бўйича Давлат комитети, РСФСР Министрлар Совети, Украина ССР Министрлар Совети, Белоруссия ССР Министрлар Совети, Қозоғистон ССР Министрлар Совети, Эстония ССР Министрлар Совети ва халқ хўжалиги кенгашлари қуйидаги тадбирларнинг амалга оширилишини таъминлашлари лозим:

сунъий ва синтетик толалар сифатини кескин суратда яхшилаш ва бунда толанинг пишиқлиги ва текис бўлишини анча ошириш, масса ҳолида бўяладиган тола ва ипнинг ранг-баранглигини кўпайтириш, ярқирамайдиган вискоз ва жимжимадор капрон штапель тола ишлаб чиқаришни кўпайтириш, шунингдек синтетик толалар хилини оширишни кўзда тутиш;

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

ТЎҚИМАЧИЛИК САНОАТИНИ ЯНАДА ЮКСАЛТИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА)

хилма-хил тўқима тола ва газламаларни бўяш учун юқори сифатли ва айнимайдиган бўёқларни етарли миқдорда ишлаб чиқаришни ташкил этиш.

Тўқимачилик саноати соҳасида илмий-тадқиқот ишларини янада ривожлантириш мақсадида иттифоқчи республикалар Министрлар Советлари ва халқ хўжалиги кенгашларининг тўқимачилик саноати комплекс илмий-тадқиқот институтларини ва корхоналарда илмий-тадқиқот лабораторияларини ташкил этиш тўғрисидаги таклифлари қабул қилинди.

СССР Госпланига, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига ва иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советларига тўқимачилик саноати ҳамда тўқимачилик машинасозлигининг яқин йиллар ичида ихтисослари бўйича инженер кадрларга бўлган эҳтиёжини аниқлаш ва бунда тўқимачилик саноатининг кадрларга бўлган эҳтиёжини, хусусан машиналарни конструкция қилиш ва технология процессларини автоматлаштириш соҳасида кадрларга бўлган эҳтиёжини тўла таъминлаш, шунингдек олий ўқув юртлари аспирантураси ва илмий-тадқиқот институтларида илмий кадрлар тайёрлашни кенгайтириш топширилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советларига ва халқ хўжалиги кенгашларига тўқимачилик саноатининг ишлаб турган корхоналарида меҳнат шароитини, ишлаб чиқариш санитарияси ва хавфсизлик техникасини янада яхшилашни таъминлаш, бу корхоналарни энг мукаммал вентиляция ва ёритиш-техника ускуналари билан таъминлаш вазифасини юклади.

Етти йилликда тўқимачилик саноатининг ишлаб турган ҳамма корхоналарида вентиляция установкалари ўрнатиш, ҳавонинг температураси ва намини автоматик тартибга солиб туриш учун ип газлама саноати корхоналарини керакли установкалар билан таъминлашни 1965 йилга келиб тугаллаш, 1961 йилдан бошлаб йигирув-тўқув фабрикаларининг ишлаб чиқариш биноларида ҳавони кондициялаш усулини жорий қилишга киришиш, иш ўринларини яхши ёритиш чораларини кўриш, тўқимачилик саноатининг барча корхоналарини зарур ишлаб чиқариш-маиший бинолар билан таъминлашга киришиш таклиф қилинди. Машинасозлик заводлари теплоизоляция ускуналари, чангни тортиб оладиган, буғни, иссиқ ҳавони ва зарарли газларни чиқариб юборадиган ускуна ўрнатилган тўқув машиналари ва автоматлар етказиб беришлари лозим.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети иттифоқчи ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, ўлка, область ижроия комитетларига ва халқ хўжалиги кенгашларига тўқимачиларнинг уй-жой шароитини яхшилаш ва улар учун уй-жой қурилишини тезлатиш, тўқимачилик корхоналари жойлашган районларда мактабгача болалар муассасалари шохобчаларини, шунингдек ошхона, магазин, кирхона ва маиший хизмат кўрсатадиган корхоналарнинг шохобчаларини кенгайтиришни топширдилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилиш, кенгайтириш ва янгиларини қуриш, замонавий технология процессларини ва технология машина-ускуналарининг янги турларини жорий қилиш соҳасидаги ишларни ғоят кучайтириш зарурлигини кўрсатиб, иттифоқчи республикалар компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советлари, ўлка ва область партия комитетлари, халқ хўжалиги кенгашларининг, завод, фабрика ва қурилишлар директорлари ҳамда партия ташкилотларининг, тўқимачилик саноати, тўқимачилик ва енгил машинасозлик илмий-тадқиқот ҳамда конструкторлик ташкилотларининг эътиборини шунга жалб этдилар. Бундан мақсад—яқин йиллар ичида тўқимачилик саноатининг ишлаб чиқариш қувватини анча ошириш ва аҳолининг юқори сифатли газламаларга, трикотаж буюмлар ва тўқимачиликнинг бошқа буюмларига бўлган эҳтиёжларини қондиришни таъминлашдир.

Республика партия ташкилоти активининг йиғилиши

8 декабрда Тошкентда республика партия ташкилоти активининг йиғилиши бўлди. Йиғилиш жиноятга ва жамоат тартибининг бузилишига қарши курашда жамоатчиликнинг ролини ошириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди.

Йиғилиш президиумида О. А. Алимов, А. П. Бизов, Г. А. Габриельянц, Т. Қамбаров, Ё. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ш. Р. Рашидов, Ф. Е. Титов, А. Н. Рудин, СССР бош прокурорининг биринчи ўринбосари А. Н. Мишутин, СССР ички ишлар министрининг биринчи ўринбосари С. Н. Перевертакин, СССР Олий суди коллегиясининг раиси П. И. Бардин, КПСС Марказий Комитетининг сектор мудири В. В. Мозжечков ва бошқалар ўтирибдилар.

Йиғилишни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** очди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **Ф. Е. Титов** доклад қилди. Докладчи ўз сўзида Коммунистик партия теварагига маҳкам жипслашган Ўзбекистон меҳнаткашлари мамлакатимизда коммунизм қурилишининг КПСС XXI съезди белгилаб берган улуғвор программасини амалга ошириш йўлидаги умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшаётганликларини таъкидлади.

КПСС XXI съезди кўрсатиб ўтганидек, барча партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг меҳнаткашларни ватанпарварлик ва социалистик интернационализм руҳида, коллективчилик ва меҳнатсеварлик руҳида, жамоатчилик олдидаги бурчини англаш, коммунистик ахлоқнинг юксак принципларига қаттиқ риоя қилиш руҳида тарбиялаш соҳасидаги ишларини тобора яхши йўлга қўймай туриб, коммунистик қурилишнинг улуғвор планини муваффақиятли амалга ошириб бўлмайди. Меҳнаткашлар хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик ишларига кенг жалб қилинаётган ҳозирги шароитда жиноятга қарши кураш ва жамоат тартибини муҳофаза қилиш ишларида ҳам жамоатчиликнинг роли ортади.

Партия ва ҳукумат кейинги йилларда социалистик қонунчиликни янада мустаҳкамлаш, гражданларнинг ҳуқуқ ва манфаатлрини муҳофаза қилиш соҳасида муҳим тадбирларни амалга оширдилар. Совет кишилари давлат интизомига онгли суратда риоя қилмоқдалар, қонун талабларини оғишмай бажармоқдалар ва социалистик жамият қоидаларини ҳурмат қилмоқдалар. Шу билан бирга, жамоат тартибини бузиш ва жиноят қилиш каби ярамас ҳоллар ҳали ҳам учраб туради. Бизда ҳали жамоатчиликка қарши паразит унсурлар йўқ эмас, улар ножўя ҳаракат қилиш, социалистик мулкни ва гражданларнинг шахсий мулкини ўғирлаш, безорилик ва бошқа жиноятларни қилиш билан шуғулланадилар. Бундай ярамас ҳоллар социалистик тузумга тамомила ёт бўлиб, совет жамиятида, хусусан коммунизм қурилиши кенг авж олдириб юборилган ҳозирги пайтда бундай ҳолларга тоқат қилиб бўлмайди.

Барча коммунистларнинг ва кенг жамоатчиликнинг актив иштироки [illegible] — дейди докладчи, — жиноятга ва жамоат тартибининг бузилишига барҳам беришга яқин вақт ичида эришишга имкон берадиган тадбирларни амалга ошириш лозим. Ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС XXI съездида қилган докладида шу тўғрида гапирди. Ўртоқ Хрушчев социалистик ҳуқуқ тартибларини бузувчиларга қарши курашга совет жамоатчилигини кенг жалб этиш тўғрисидаги масалани кескин қилиб қўйди.

Кўпгина партия, комсомол, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотлар, шунингдек республиканинг прокуратура, милиция ва суд ходимлари жиноятга қарши курашдаги жамоатчилик ролига ҳали етарлиқ баҳо бермаётирлар. Жамоат тартибини муҳофаза қилиш аввалдагидек ҳозирда ҳам асосан маъмурий органлар зиммасига юкланмоқда.

Докладда ва йиғилиш қатнашчиларининг сўзларида халқ дружиналарининг ишларига катта эътибор берилди.

Йиғилиш қатнашчилари Янгийўл районидаги Сталин номли колхоз партия ташкилотининг секретари, қишлоқ халқ дружинасининг раҳбари Ф. Мадалиевнинг сўзини эътибор билан тингладилар.

Йиғилишда Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Х. Турсунқулов**, Фарғона область партия комитетининг секретари **Г. И. Скоробогатов**, Тошкент шаҳар Киров район партия комитетининг секретари **А. В. Браилов**, Тошкент медицина институти партия ташкилотининг секретари **Р. А. Капнаев**, Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонт заводи халқ дружинасининг командири **М. Исмоилов** ва музокараларда сўзга чиққан бошқа ўртоқлар ҳуқуқ-тартибларни бузувчиларга жамоат тартиби таъсири кўрсатишнинг тарбиявий жиҳатдан жуда катта роль ўйнаётганлиги тўғрисида гапирдилар.

Йиғилишда маҳаллий Советлар, уларнинг маъмурий комиссиялари, барча депутатларнинг социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш соҳасида кун сайин иш олиб боришлари кераклиги кўрсатилди. Янгийўл шаҳар ва район Советлари депутатларининг ташаббусига ижобий баҳо берилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққанлар ўртоқлик судларининг аҳамияти тобора ортиб бораётганлигини таъкидладилар. Ўртоқлик судлари тартиб-ҳуқуқларнинг бузилишига йўл қўймасликлари, меҳнаткашларни интизом руҳида тарбиялашда жиддий куч бўлиб қолишлари лозим. Республикадаги саноат корхоналари ва муассасаларнинг кўпчилигида ўртоқлик судлари ташкил этилган, қишлоқларда ҳам ўртоқлик судлари ташкил этилмоқда. Тошкент тўқимачилик комбинати биринчи тўқув фабрикасидаги ўртоқлик судининг раиси инженер Р. Янгаева майда жиноятлар ҳақидаги ишларни суд ва милиция органларидан меҳнаткашлар коллективларининг қарамоғига ҳавола қилиш жуда тўғри иш эканлигини конкрет мисоллар билан кўрсатди.

Йиғилишда прокуратура, суд ва милиция органларининг ишлари ҳар томонлама анализ қилинди. Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан СССР бош прокурорининг биринчи ўринбосари **А. Н. Мишутин**, СССР Ички ишлар министрининг биринчи ўринбосари **С. Н. Перевертакин** ва СССР Олий суди коллегиясининг раиси **П. И. Бардин** маъмурий органларнинг ходимларини қаттиқ танқид қилдилар. Улар ўз ишларини ҳалигача КПСС XXI съезди талабларига мувофиқ суратда тўла қайта қурмаганлар.

Йиғилиш қатнашчилари «Правда» газетасида босилган фельетон тўғри эканлиги ва ўз вақтида босиб чиқарилганлигини таъкидладилар. Газетада босилган «Булут ўтиб кетди» сарлавҳали фельетонда республикада социалистик қонунчиликнинг қўпол равишда бузилишига доир фактлар тўғрисида сигнал берилган. Совет гражданларини асоссиз суратда жиноий жавобгарликка тортиш каби ҳоллар Навоий районидагина эмас, Ўзбекистоннинг бошқа баъзи районларида ҳам борлиги аниқланди.

Ўзбекистон ССР ички ишлар министри **Т. Ж. Жалилов** милиция органларининг иши тўғрисидаги танқидни тўғри танқид деб топиб, партия активи йиғилишини ишонтириб айтдики, республика милиция ходимлари ўз ишларидаги камчилик ва нуқсонларни партия ташкилотларининг ёрдами билан бартараф қила оладилар ва жамоатчилик билан маҳкам алоқа боғлаб, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш учун бутун чораларни кўрадилар.

Йиғилишда республика прокурори **Н. Ёқубов**, Ўзбекистон ССР Олий судининг раиси **У. И. Иброҳимов**, Қорақалпоғистон АССР прокурори **Д. Ожраев**, Самарқанд область судининг раиси **М. Усмонов** суд ва прокуратура органларининг ишларини тубдан яхшилаш учун кўрилаётган чоралар ҳақида гапирдилар. Республика Министрлар Совети юридик комиссиясининг раиси **Х. Сулаймонова** суд практикасининг бир қанча принципиал масалаларига тўхталиб ўтди.

Йиғилишда сўзлаганларнинг нутқларида жамоат тартибини муҳофаза қилиш ишига меҳнаткашларни кенг жалб этиш — тартиб-ҳуқуқларни бузувчиларга нисбатан раҳмдил бўлиш ва уларга қарши курашни сусайтириш деган гап эмаслиги, бунинг аксича, бунда гап барча меҳнаткашларнинг ёрдами билан ҳамда нотўғри йўлга ўтган, лекин тузалиши мумкин бўлган, ўз айбини ҳалол меҳнат билан ювиб, жамиятнинг фойдали аъзоси бўла оладиган кишиларга коллектив таъсир кўрсатиш воситалари билан ана шу курашни кучайтириш тўғрисида бораётганлиги таъкидланди.

Партия, совет ва барча жамоат ташкилотлари янги кишининг характери буржуа идеологияси ва ахлоқининг таъсирига қарши, хусусий мулкчилик психологиясининг зарарли сарқитларига қарши, капитализмнинг кишилар онги ва хулқидаги сарқитларига қарши кескин кураш жараёнида шаклланишини кўзда тутиб, омма ўртасида идеология ишларини кучайтиришлари керак.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлади.

Йиғилиш муҳокама қилинган масала юзасидан кенг қарор қабул қилди. (ЎзТАГ).

П А Р Т И Я   Т У Р М У Ш И

Янги вазифалар олдида

(Фрунзе район партия конференциясидан)

Фрунзе районы ўз саноатининг салмоғи жиҳатидан республикамиз пойтахтида катта ўринни эгаллайди.

— Саноат ишлаб чиқариши соҳасида эришилган муваффақиятлар, — деди район партия комитетининг секретари ўртоқ Ж. Хўжаев ўз докладида, — кишини қувонтиради. Партия ташкилотлари, районнинг барча меҳнаткашлари КПСС XXI съездининг тарихий қарорларини тўла амалга ошириш учун изчиллик билан курашиб, хўжалик ва маданий қурилиш соҳасида тузук натижаларга эришдилар. Саноат ишлаб чиқариши бўйича 11 ойлик план бирмунча ошириб бажарилди. Планлагига қўшимча равишда 75 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарилди. Меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан белгиланган топшириқ 105 процент адо этилди. 14 саноат корхонаси, 4 автомобиль хўжалиги, 6 қурилиш ташкилоти ҳозирнинг ўзидаёқ 1960 йил ҳисобига ишламоқда.

Шу билан бир қаторда докладчи ва музокарада қатнашган кўпчилик делегатлар саноат корхоналарининг ишига партия раҳбарлигини янада кучайтириш лозимлигини таъкидладилар. Чунки ҳозир районда давлат планларини номенклатура бўйичагина эмас, ҳатто ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича ҳам бажармаётган бетон заводи, 153-қурилиш трести каби корхона ва ташкилотлар бор. Тўқимачилик комбинати, «Таштекстильмаш» заводи каби корхоналарда эса давлат интизомини бузиш, кооперация йўли билан етказиб берилиши лозим бўлган маҳсулотларни ўз вақтида тайёрламаслик каби ҳоллар юз бермоқда.

— Корхонамизнинг коллективи, — деди «Таштекстильмаш» заводи партия ташкилотининг секретари ўртоқ Манюхин, — маҳсулот ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан белгиланган планларни муваффақиятли бажармоқда, поток линияларини ишга солмоқда, қиммат баҳоли металл ўрнига капрондан муваффақият билан фойдаланмоқда. Ўн ой ичида 360 минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинди.

Бироқ, заводни реконструкция қилиш керак. Ҳозирги вақтда йилига 200 хилга яқин машиналар ишлаб чиқарилаётир. Кун сайин янгидан-янги машиналарни ишлаб чиқаришни ўзлаштириш лозим. Бу эса технология процессини ўзгартириш билан боғлиқдир. Тошкент Халқ хўжалик кенгаши бу соҳада бизга етарли ёрдам бермаётир.

Тўқимачилик комбинатининг директори ўртоқ Абдуллаев комбинат янги машиналарни планлаштирилганига нисбатан уч марта кам олаётганлиги, пардозлаш ускуналарини алмаштириш лозимлиги ҳақида гапирди. Лекин бу соҳада катта қийинчиликлар юз бермоқда. Етти соатлик иш кунига ўтиш масаласини муваффақиятли равишда ҳал қилиш меҳнат унумдорлигини ошириш билан боғлиқ, шу сабабли бу соҳадаги камчиликларга тўла барҳам бериш ва корхонани юқори унумли янги машиналар билан таъминлаш лозим.

45-автобазанинг директори ўртоқ Шульман ўз сўзида районда 4 та автобаза бўлиб, улар бир хилдаги ишни бажарганлари ҳолда, алоҳида-алоҳида паркка, ўз маъмурий-хўжалик аппаратларига эга эканликларини кўрсатди ва бу ҳолга барҳам бериш учун автобазаларни бирлаштириш зарурлиги масаласини кўтарди.

Районда етти йиллик мобайнида бир миллион-бир миллион икки юз минг квадрат метр уй-жой биноси қурилиши ва катта ҳажмда саноат қурилиши амалга оширилиши лозим. Лекин бу ишни бажараётган қурилиш ташкилотлари жуда катта қийинчиликларга дуч келмоқдалар. Янги қурилиш объектлари учун жой ажратиб бериш, қурилиш ташкилотларини проект ҳужжатлари билан таъминлаш кечиктириб юборилмоқда. «Стройгазмонтаж» бошқармаси 1960 йили шаҳарни газлаштириш юзасидан жуда катта ҳажмдаги ишларни бажариши лозим. Лекин бошқарма турар-жойларни ва саноат корхоналарини газлаштириш учун биринчи навбатда зарур бўлган проект ҳужжатлари ва ускуналар билан таъминланмаган. Район партия комитети қурилиш ташкилотларининг ишига чуқур аралашмаётир, уларга зарур ёрдам кўрсатмаётир. 153-қурилиш трестига қарашли 1-қурилиш участкасининг бошлиғи Абросимов, «Стройгазмонтаж» бошқармасининг бошлиғи Гамбарин ва бошқа ўртоқлар шулар ҳақида гапирдилар.

Район корхоналарида яқиндагина ташкил этилган партия контроль комиссиялари ҳозирнинг ўзидаёқ сезиларли даражада иш қилдилар. «Таштекстильмаш» заводида ташкил қилинган партия контроль комиссиялари кооперация йўли билан етказиб берилиши лозим бўлган маҳсулотларни ишлаб чиқаришда йўл қўйилиб келган камчиликларнинг сабабини ўргандилар ва унга барҳам берилишига эришмоқдалар.

Лекин бир қатор корхоналардаги партия контроль комиссияларининг фаолиятида ҳали катта камчиликлар бор.

Конференцияда меҳнаткашлар ўртасида тарбиявий ишларни кучайтириш, айниқса ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш масаласига катта эътибор берилди. Делегатлардан Пўлатов, Пиржонов, Пономаренко, Қурбонов, Бухоров ва бошқа ўртоқлар кейинги вақтда район меҳнаткашларини идеологик жиҳатдан тарбиялаш ишлари бир мунча яхшиланганлигини таъкидлаш билан бирга, ҳали бу соҳада жиддий камчиликлар борлигини, айрим шахслар ичкиликбозлик, давлат ва меҳнат интизомини бузиш каби ҳолларга йўл қўяётганлигини кўрсатдилар.

Район партия комитети, ревизия комиссиясининг янги состави ва Тошкент шаҳар ҳамда область партия конференцияларига делегатлар сайланди.

Конференцияда область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Р. Ғ. Ғуломов сўзлади.

* * *

Район партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида райком секретарлари қилиб О. С. Соқиев, А. А. Беседин ва А. А. Осипова ўртоқлар сайландилар.

Ю. КОВАЛЕВ.

Коммунистлар авангард бўлсин

Яқинда И. В. Сталин номидаги Чирчиқ электрокимё комбинати партия комитетининг навбатдаги XIV конференцияси бўлиб ўтди.

Конференция делегатлари эришилган муваффақиятларни таъкидлаш билан бирга партком ва бошланғич партия ташкилотлари фаолиятидаги камчиликларни ҳам очиб ташладилар ҳамда уларни бартараф этиш йўл-йўриқларини кўрсатдилар.

Айрим бошланғич партия ташкилотлари белгиланган ташкилий-техникавий тадбирларнинг сўзсиз бажарилишини таъминламадилар. Бунинг натижасида ишқор тозалайдиган ва металл калийни оладиган установкалар ўрнатилмай қолди.

Партия комитети капитал қурилишга қониқарсиз раҳбарлик қилаётир. «Чирчикхимстрой» 10 ойлик саноат қурилиш топшириғини 69 процент бажарди, холос. Сўзга чиққан бир қанча коммунистлар саноат қурилишини тезлаштиришга хизмат қиладиган, бироқ партия ташкилотлари ишга солмаган қатор резерв ва имкониятларни кўрсатиб бердилар.

Делегатлар ишлаб чиқаришда қўлга киритилган муваффақиятлар айрим хўжалик раҳбарларининг бошини гангитиб қўяётгани, беҳуда мағрурланиш ва кибрланиш ҳоллари юз бераётганини қайд қилдилар. Контроль ўлчов асбоблари цехи коллективи ишда, ўқишда ва турмушда бошқаларга ибрат бўлганлиги учун уларга коммунистик цех унвони берилган эди. Цех бошланғич партия ташкилоти эришилган муваффақиятни мустаҳкамлаб, оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни янада кучайтириш ўрнига бўшаштириб юборди.

Цех партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ледяев сўзга чиқиб, конференцияда қилинган танқидни тўла эътироф этди ва делегатларни цехдаги аҳволни тезда тузатишга ишонтирди.

— Партком аъзолари, даставвал секретарларимиз Ёқубов ва Витковский ўртоқлар, — деди аммиак цехи бошланғич партия ташкилотининг секретари Бородин, — цехларда кам бўладилар, партбюро аъзоларига камдан-кам амалий ёрдам ва йўл-йўриқ кўрсатадилар.

Комбинат комсомол комитетининг секретари Карелин бошланғич партия ташкилотлари ва партком комсомолга раҳбарликни сусайтириб юборганликларини айтди. Шунинг учун ҳам, деди у, корхонада коммунистик меҳнат зарбдори ва бригадаси унвонини олиш учун ҳаракат айтарлик қизитиб юборилмаган.

Конференцияда область партия комитетининг секретари ўртоқ А. Н. Бекаев қатнашди.

Конференция комбинат партия ташкилоти фаолиятини яхшилашга қаратилган қарор қабул қилди ва партия комитетининг янги составини сайлади.

В. ПОПОВ.

Расмдаги бу қиз ўрта мактабларни битириб, қизғин меҳнат қучоғига отилаётган минглаб ёшларимиздан бири. У ҳозир Тошкентдаги пахта тозалаш ускуналари ишлаб чиқарадиган заводда меҳнат қилмоқда. Тамара ёш бўлишига қарамай, смена топшириқларини 200—220 процентга етказиб адо этаётир. У ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда машинасозлик техникумида таълим олмоқда. Суратда: Тамара Дьяченко фрезер станокни бошқармоқда. В. Сироткин фотоси.

ЯНГИЛИК ИЗЛОВЧИЛАР

Тошкентдаги экскаватор заводи коллективи орасида янгилик изловчилар сафи тобора кенгаймоқда. Ҳар бир ишчи етти йиллик план вазифаларини муваффақиятли ҳал қилиш учун ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва шу йўл билан ички имкониятлардан тўла фойдаланиш зарурлигини яхши тушунмоқда. Шу сабабли машинасозлар меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, мавжуд машина ва ускуналарни модернизациялаш ҳамда такомиллаштиришга қаратилган жуда кўп қимматли рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари билан чиқмоқдалар. Ҳозир корхонадаги янгилик изловчилар қаторида 152 киши бор.

Новаторлар шу йилнинг ўтган ойлари давомида 290 та таклиф киритдилар. Ҳозиргача улардан 150 га яқини ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Натижада экскаватор узеллари ва деталларини тайёрлаш билан боғлиқ булган жуда кўп оғир [illegible] жараёнлари енгиллашди, [illegible]ча минг киловатт-соат электр қувватини тежаб қолиш, 85 тонна қимматли металлни иқтисод қилиш имконияти туғилди.

Корхонада рационализация бўйича ташкил этилган комплекс бригадалар фаолиятлари тақдирга сазовордир. Бундай бригадалар иш процессларини механизациялаш ва такомиллаштиришга қаратилган жуда кўп техникавий тадбирларни ишлаб чиқмоқдалар ва жорий этмоқдалар.

Инженер ўртоқ В. Ромашов бошчилигидаги бригада йил бошидан бери бир қанча таклиф киритди. Бригаданинг экскаваторлар узеллари конструкциясини ўзгартириш ҳақидаги тадбири ҳар йили 60 тонна металлни ҳамда давлатнинг 100 минг сўмга яқин маблағини тежаш имконини беради. Бу бригада УПР-2 маркали қолиплаш машинасини модернизация қилиш ҳақида таклиф киритди. Бу, меҳнат унумдорлигини бир ярим баравар оширишни таъминлади.

Конструктор ўртоқ Почилин раҳбарлигидаги бригада аъзолари ҳам янгиликлар яратиш соҳасида катта иш олиб бормоқдалар. Бу бригада йил бошидан бери 22 та таклиф киритди. Ҳозиргача бу таклифларнинг 10 таси ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Группа новаторлари экскаватор занжири ҳалқаларини тоблашни автоматлаштирувчи махсус агрегат лойиҳасини туздилар ва тайёрладилар. Бу шу процессни икки ярим баравар тезлаштириш, корхонага эса 20 минг сўмдан кўпроқ фойда келтириш имконини берди.

Корхона рационализаторлари агрегат деталларини металл ўрнига пластмассадан ясашга қаратилган жуда муҳим таклифлар билан чиқмоқдалар.

Янгилик изловчилар ўзларининг қимматли таклифлари билан корхона коллективи зиммасига юклатилган вазифаларнинг муваффақиятли ҳал қилинишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

ЮКСАК НОМ БЕРИЛДИ

Цехимизнинг А. Ивашкин ва Р. Муҳаммедов ўртоқлар бошлиқ газета босувчи бригадалари аъзолари коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун ўз зиммаларига юксак мажбурият олган эдилар. Улар газеталарнинг сифатли босилишига эришиш, юриш-туриш ва ахлоқда ўз касбдошларига ўрнак бўлишга аҳд қилишган эди.

Бригада аъзолари ўз сўзларининг устидан чиқиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилиб, катта ютуқларни қўлга киритдилар. Ўз қўлларига бериб қўйилган агрегатлардан унумли фойдаланиш ҳамда уларнинг қаровини яхшилаш ҳисобига ой сайин меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Яқинда Бирлашган нашриёт касаба союз комитетининг қарори билан бу икки бригадага коммунистик меҳнат бригадаси номи берилди. Бу улуғ номга муяссар бўлган печатниклар шу кунларда янада баракали меҳнат қилмоқдалар. Улар газеталарни тез ва сифатли босиб, коллектив орасида катта обрў қозонаётирлар.

Ч. МАҚСУМОВ,
Бирлашган нашриёт ротация цехининг печатниги.

Йиллик план бажарилди

Йил бошидан бери фидокорона меҳнат қилган Сирдарё район босмахонаси ишчилари ишлаб чиқариш топшириқларини бажаришда дуруст натижаларга эришмоқдалар. Илғор иш методлари ва прогрессив технологияни кенг қўлланган матбаачилар етти йилликнинг биринчи йили планини муддатидан икки ой илгари бажардилар.

Босмахона ҳарф терувчиларидан Ф. Мазитова, И. Ризаевалар ишда ўз касбдошларига ўрнак бўлмоқдалар. Улар нормани 150 процентга етказиб бажармоқдалар. Босмахона коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача пландан ташқари яна 25 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш ҳақида мажбурият олди.

Т. ДУСМАТОВ
босмахона комсомол [illegible]

ЎЗБЕКИСТОН ЗИЁЛИЛАРИНИНГ ИККИНЧИ СЪЕЗДИГА

Совет зиёлилари — коммунизмнинг актив қурувчилари

ЗИЁЛИЛАРИМИЗ ВАЗИФАСИ ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛИШДИР

Ф. ХЎЖАЕВ,
Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари.

Ўзбекистон зиёлиларининг биринчи съездидан буён уч йил вақт ўтди. Шу қисқа давр ичида мамлакатимизда жуда катта тарихий аҳамиятга эга бўлган бир қанча воқеалар содир бўлди. Булар орасида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдан ташқари чақирилган XXI съезди алоҳида аҳамиятга эгадир. Съезднинг тарихий қарорлари барча совет кишилари ҳамда бутун дунё меҳнаткашлари томонидан зўр мамнуният ва хурсандчилик билан кутиб олинди. КПСС XXI съезди мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг улуғвор программасини белгилаб берди.

Совет кишилари съезд белгилаган бу тарихий программани муваффақиятли амалга ошириш учун бир тан, бир жон бўлиб ишга киришдилар. Етти йилликнинг биринчи йилида халқ хўжалигининг барча тармоқларини — саноат, транспорт, қишлоқ хўжалиги, маданият, фан ва санъатни ривожлантиришда дастлабки ютуқлар қўлга киритилди.

Шаҳар саноат корхоналари 11 ойлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини 104,3 процент бажариб, қўшимча равишда 264 миллион сўмлик маҳсулот бердилар. Меҳнат унумдорлиги эса белгиланганига нисбатан 3,7 процент ошди. Бу йил машинасозларимиз 20 та янги машина ва агрегатлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Ўтган 11 ой давомида шаҳар саноат корхоналарида 1800 та ташкилий-техникавий тадбир амалга оширилди. Бу ҳар йили давлатнинг 50 миллион сўмлик маблағини тежаб қолиш имконини беради.

Бундай муваффақиятларни қўлга киритишда шаҳар интеллигенциясининг ҳам ҳиссаси каттадир. Тошкент шаҳрида 13 мингга яқин инженер-техник, 3 минг илмий ходим ижодий меҳнат қилмоқда.

Олимларимиз республика ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш билан боғлиқ бўлган катта проблемаларни ҳал қилмоқдалар. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси нашриёти 1958—1959 йиллар давомида олимларимизнинг 40 га яқин йирик монографиясини босиб чиқарди. Шу давр ичида республика халқ хўжалигини ривожлантиришга ёрдам берадиган 34 таклиф ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бу — техника прогрессини ривожлантиришга сезиларли ёрдам беради. Геологлар Ўзбекистон табиий бойликларини ўрганишга катта ҳисса қўшдилар. Кимёгарларимиз ҳам дуруст ютуқларга эришдилар. Техника фанлари доктори ўртоқ М. Н. Набиев раҳбарлигидаги кимёгарлар группаси минерал ўғитлари ишлаб чиқариш технологиясини тубдан ўзгартирдилар. Бу тадбирнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги аҳамияти каттадир.

Политехника, Тўқимачилик, Транспорт, Ирригация институтларининг олим ва ўқитувчилар коллективларининг янги илмий асарларида ишлаб чиқариш процессларини такомиллаштиришга ёрдам берадиган фикрлар олға сурилган. Политехника институти олимлари сўнгги беш йил ичида 227 илмий асар яратдилар.

Қишлоқ хўжалик фанлари академияси, Ядро физикаси институти, физика ва математика институти, Экономика институти ва бошқа илмий-текшириш муассасаларининг олимлари фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишда яхши натижаларга эришаётирлар.

Зиёлиларимиз Коммунистик партия раҳбарлигида меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, кишилар онгидаги капитализм қолдиқларини бартараф қилишда асосий роль ўйнамоқдалар. Бу соҳада адабиёт ва санъат ходимларимизнинг ҳиссаси тақдирга сазовордир. Шаҳримиздаги юзлаб адабиётчилар, артист, рассом ва композиторлар республика адабиёти ва санъатини ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқдалар.

Халқ маорифини ривожлантириш, ўсиб келаётган ёш авлодни тарбиялашдаги асосий вазифа совет ўқитувчиларининг шонли армияси зиммасига юклатилган. Ҳозирги вақтда Тошкент шаҳрининг ўзидагина 8,5 мингдан ортиқроқ ўқитувчи ишлаб турибди. Сўнгги йилларда шаҳарда халқ маорифи янада ривожланди. 1959 йилда мактаблардаги ўқувчилар сони 159 минг кишини ташкил этди. Эндиликда Тошкент ўқитувчилари Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг мактабни қайта қуриш, уни ҳаётга максимал даражада яқинлаштириш, ўсиб келаётган ёш авлодни коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини бажаришга тайёрлаш ҳақидаги кўрсатма ва қарорларини амалга ошириш устида қунт билан ишламоқдалар.

Врачлар шаҳар зиёлиларининг кўп сонли отрядларидан бирини ташкил этади. Тошкентда 4 минг 700 дан ортиқ олим, медик ва врачлар, 7 минг 750 ўрта маълумотли медицина ходимлари ишламоқда. Тиббий ходимларимиз аҳоли орасидаги турли касалликларни тугатиш, ўлимни, айниқса болалар орасида кескин камайтириш бўйича олиб борилаётган курашда катта муваффақиятларга эришдилар.

Шаҳримиз аҳолиси ўртасида маданий-оқартув ишларини олиб борувчи муассасалар тобора кўпайиб бормоқда. Ҳозирги вақтда шундай муассасаларнинг 180 га яқини ишлаб турибди, уларга 3 мингдан ортиқ зиёлиларимиз бирлашган. Бу зиёлилар меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Тошкентда деярлик бир минг журналист меҳнат қилаётган 70 га яқин газета ва журналлар чиқарилмоқда. Матбуотимиз республика халқ хўжалигини ривожлантириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига беқиёс ёрдам бермоқда.

Шаҳримиз хўжалигининг турли соҳаларида ишлаётган кўп сонлик зиёлиларимиз республикамиз зиёлиларининг бугун очиладиган иккинчи съездига муносиб совғалар билан келдилар.

Бундай ютуқларни қайд қилиш билан бирга йўл қўйилиб келган жуда катта камчиликларни эътибордан четда қолдириш мумкин эмас. Ҳали зиёлиларимиз республика халқ хўжалигини ва унинг асосий тармоғи ҳисобланган пахтачиликни янада ривожлантириш билан боғлиқ бўлган жуда муҳим масалаларни ҳал қилишлари лозим. Етти йиллик планга асосан республикамиз меҳнаткашлари олдида турган вазифалар зиёлиларимиз зиммасига ҳам масъулиятли вазифалар юклайди. Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, саноат корхоналарини янада такомиллашган замонавий асбоб-ускуналар билан қуроллантириш, ишлари халқ хўжалигининг турли тармоқлари учун зарур бўлган жуда кўп янги машина ва механизмлар яратиш, капитал қурилиш бўйича белгиланган программани муваффақиятли суратда адо этишга ёрдам бериш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишларини янги юқори поғонага кўтариш совет зиёлиларининг шарафли бурчидир.

Икки съезд орасида

1956 йилда бўлиб ўтган Ўзбекистон зиёлиларининг биринчи съездидан то етти йилликнинг биринчи йили зўр муваффақиятлар билан якунланаётган шу вақтгача республикамиз пойтахти маданий-илмий ҳаётида катта ўзгаришлар рўй берди.

Ана шу қисқа муддат ичида Тошкент олий ўқув юртларидаги студентлар 33 минг 621 кишидан 56 минг 240 кишига, яъни бир ярим мартадан зиёдроқ кўпайди. Техникумларнинг студентлари эса 3 минг кишига ортди.

Илмий-текшириш муассасаларининг сони бир ярим мартадан зиёдроқ ошиб, 1956 йилдаги 47 тадан 70 тага етди. Бу илмий муассасаларда ишлаётган тадқиқотчиларнинг сони 1325 кишидан 2 минг 904 кишига етди, яъни икки мартадан ҳам зиёдроқ ошиб кетди.

Шу давр мобайнида фан докторлари сафига яна 20 йирик мутахассис келиб қўшилди. Фан кандидатларининг сони эса 1381 кишидан 1579 кишига кўпайди.

Суратда: Республика зиёлиларининг иккинчи съезди делегатларидан бир группаси: «Голос текстильщика» газетасининг редактори И. Маргонин (чапда), Тошкент тўқимачилик комбинати читга гул босиш фабрикасининг ишчиси Р. Ўрунбоева, Тошкент телевизион марказининг бошлиғи М. Абдуллаева, Ҳамза номли музика мактабининг директори А. Одилов ўртоқлар.
В. Салов фотоси.

СЎЗ ДЕЛЕГАТЛАРГА

ФАН ЮТУҚЛАРИ ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Республикамиз зиёлиларининг иккинчи съезди арафасида Ўзбекистон пахтакорлари ва Тошкент областининг қишлоқ хўжалик ходимлари шу чоққача мисли кўрилмаган миқдорда кўп «оқ олтин» етиштириб, ўз мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Бу шарафли ишда агроном, партия совет ходими, бухгалтер сингари қишлоқ зиёлиларининг салмоқли ҳиссаси бор. Мўл ҳосил етиштириш ва уни ўз вақтида йиғиб-териб олиш ишларининг ҳамма жараёнларида олимларимизнинг қимматли маслаҳатлари, конструкторларимиз яратган ажойиб машиналар пахтакорларга доимо йўлдош-қўлдош бўлиб келди.

Бу йилги тажриба шуни кўрсатдики, колхоз, совхозларда комплекс механизациялашган бригадаларнинг ташкил этилиши натижасида пахтанинг таннархи кескин равишда камайди. Лекин ҳали олдимизда чигитни экишдан тортиб, йиғиштириб олгунча ҳамма ишларни машина ёрдами билан бажариш ва қўл меҳнатини кескин камайтиришдек катта вазифа турибди. Биз, агрономлар қишлоқ хўжалиги олимлари билан ҳамкорликда ана шу муҳим ишни бажариш учун курашамиз, пахта ҳосилдорлигини ошириш учун ҳамма чораларни кўрамиз. Бугун очиладиган зиёлилар съезди бу соҳада тўпланган тажрибаларни ўртоқлашиш мактаби бўлиши керак.

Д. ТАНГИРҚУЛОВ,
Боёвут район қишлоқ хўжалик инспекциясининг агрономи.

ИЖОДИЙ АКТИВЛИК БИЛАН

Республика зиёлиларининг иккинчи съездининг очилиши Ўзбекистон композиторлари фаолиятида ҳам муҳим воқеа бўлади. Чунки, съезд республикамиз зиёлилари, шу жумладан композиторлар олдида турган навбатдаги вазифаларни конкрет белгилаб беради.

Композиторларимиз республика зиёлиларининг биринчи съездидан кейинги давр ичида бир қатор ижодий муваффақиятларни қўлга киритдилар. Кўпгина йирик музика асарлари яратилди. Ўзбек адабиёти ва санъатининг Москвада бўлиб ўтган декадаси муносабати билан янги опера асарлари томошабинларга тақдим қилинди. Жумладан, А. Ф. Козловскийнинг «Улуғбек», С. Юдаковнинг «Майсаранинг иши» ва бир группа композиторларнинг «Зайнаб ва Омон» операси ҳамда И. Акбаровнинг «Орзу» балети меҳнаткашларга ғоят манзур бўлди. Янги яратилган йирик симфоник асарлар ва оммавий қўшиқлар ҳам композиторларнинг ижодий ютуғидир.

Композиторлар ҳозир ҳам йирик музика асарлари устида қизғин иш олиб бормоқдалар. Композиторлардан С. Бобоев, М. Левиев, Ғ. Қодиров ва бошқалар ана шулар жумласидандир.

Бироқ шуни эътироф этиш керакки, бизда меҳнаткашларнинг эстетик дидига мос келадиган юксак савияда ёзилган асарлар ҳали кам. Биз халқимизга манзур бўладиган асарлар яратишимиз лозим. Бунинг учун композиторларимиз ҳаёт билан яқиндан алоқада бўлиб, ижодий маҳоратларини янада оширишлари керак.

М. БУРҲОНОВ,
Ўзбекистон композиторлари союзининг раиси.

ХАЛҚ МАОРИФИ ТАРАҚҚИЁТИДА БУРИЛИШ ЙИЛИ

Республика зиёлиларининг биринчи съезди билан иккинчи съезди ўртасида жуда катта тарихий воқеалар юз берди. Биз педагоглар учун бу воқеаларнинг энг муҳими халқ хўжалиги тараққиётининг йўлини белгилаб берган КПСС XXI съезди ва СССР Олий Совети ҳамда Ўзбекистон ССР Олий Совети томонидан халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисидаги Қонунларнинг қабул қилинишидир.

Партия ва ҳукуматимизнинг бу кўрсатмаларига амал қилаётган халқ маорифи органлари ва педагоглар коллективлари ўсиб келаётган ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш, уларга чуқур билим бериш, ҳар бир ёшни меҳнатсевар ва ҳунарманд киши қилиб тарбиялаш учун таълим-тарбия ишларини тубдан яхшиладилар.

Партия ва ҳукуматимизнинг халқ маорифига қилаётган катта ғамхўрлигининг ёрқин далилларидан бири мамлакатда мактаб-интернатлар тармоғини кенгайтириш соҳасидаги шарафли ишлар бўлди. Яқинда очилган Тошкентдаги 2-мактаб-интернатда ёш авлодни тарбиялаш учун, улар ўртасида дўстлик, иноқлик майлларини кучайтириш ва ҳушчақчақ коллективизм руҳини сингдириш учун ҳамма шарт-шароитлар мавжуд. Биз съездга республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан келган делегатлардан ва айниқса мактаб-интернатларнинг ходимларидан кўп нарса ўрганишга умид қиламиз.

Х. ШОДИЕВ,
Тошкентдаги 2- мактаб-интернат директори.

Эгизак дарёлар

Деворга осиғлик физик харита,
Ёнида тик туриб боқаман узоқ.
Геолог улфатим ҳайрон нарида,
Гўдакдек қичқирдим: «Манаку Жарқоқ!»
Саритош, Денгиз кўл, Газли, Муборак...
Ажойиб номларни ўқийман илк бор.
Геолог улфатим жилмаяр андак,
Кўзида нурланар ғурур, ифтихор.
Кетма-кет бераман саволлар чалкаш,
Жавобин айтади кулиб, дўндириб.
«Биродар, сўзим бор, бўлмасангиз ғаш,
Газли илҳомларин олинг тиндириб.
Шоир бўлмасам ҳам сиздан илтимос:
Газли, Жарқоқни, денг: эгизак дарё.
Бошқа дарёларга сира ўхшамас,
Жаҳонда энг узун, танҳо. бебаҳо.
Гунафша тўлқини тошмас қирғоқдан,
Чайқалиб оқар, денг чўнг қувурларда.
Кўринмас Амудек сизга йироқдан,
Оқар денг ер таги, ҳа, чуқирларда.
Ернинг қоқ белидан отилиб, қайнаб
Уралга — бир қалбга оқар деб айтинг!
Қувурлар уланди махсус атайлаб,
Иссиғи ТЭЦ ларга ёқар деб айтинг!
Саратон офтобин, қишнинг аёзин —
Синдирган газчилар турмушин ёзинг!
Шеърга жо қилинг мотор овозин,
Етти йиллик планда улушин ёзинг!»
Геолог сўзида юрт истиқболин —
Шарқнинг камолини кўрдим баралла.
Қанот қилиб учдим Газли шамолин,
Олим! Маслаҳатингга минг баракалла!
Жарқоқдан йўл олдим Самарқанд қадар.
Йўлга чиқдим икки қилмай сўзингни.
Кундузи кун ҳамроҳ, кечаси қамар.
Геолог ҳар ерда кўрдим ўзингни!
Харита — нуқталар, жумбоқларга кон;
Қатрада қуёшни кўролмас бирдан.
Яша коммунизм соҳиби инсон
Гунафша дарё оқсин магистралдан.
Эгачи сингилдир Аму. Сирдарё...
Эгизак ўғиллар Газли ва Жарқоқ!
Дарёнинг мавжини ёзиш муддао,
Кўнглим дафтарида ҳали кўп варроқ!

Ёнғин МИРЗА.

Кашфиётчи хирург

Дарднинг зўридан рангги бўздек оқариб кетган, кўзлари анча нурсизланиб қолган беморнинг тепасида оқ халатли 3 — 4 киши фикр алмашишарди.

— Бу касални даволаш учун лозим бўлган ҳамма чорани қўлладик, аммо нафи бўлмади.

— Паратрахиал йўли билан даволаб кўрсакмикан?

— Мумкин.

— Доцент Умаровни чақириш керак, дейишди улардан бири.

Умаров беморни синчиклаб кўргач:

— Беморнинг ўпкасида пасод йиғилиптику, аҳволи жуда оғир, — деди ачиниб.

— Тўғри, аммо сиз охирги чорани қўллайсиз, — деди профессор.

Охирги чора... ким билади, эҳтимол мана шу охирги чора беморнинг ҳаётини сақлаб қолар...

Ўзининг 22 йиллик иш тажрибаси давомида 10 мингдан ортиқ беморни операция қилган, жуда кўп беморни даволаган хирург Умаров ўлим тўшагида ётган бу беморнинг дардига ҳам даво топиш ҳақида кўп ўйлади. «Ҳамма иллат нафас йўли бронхда. Ана шу бронх деворини томоқ орқали даволаб кўриш керак деган хулосага келди доктор. 0,5 процентли новокоин ва антибиотик препаратлардан дори тайёрлади. Уни беморнинг томоғига укол орқали юборди. Дастлабки уколдан сўнг беморнинг нафас олиши бироз енгиллашди. Иккинчи, учинчи уколдан сўнг ўзига келган бемор овқат сўради. Охирги чора ана шундай қувончли натижа берди. Бу чора бемор Шораҳимовнинг дардига шифо бериш билан бирга жуда оғир ҳисобланадиган бронхиал астма касаллигини даволашнинг янги усулини синовдан ўтказди.

Шу кунларда Тошкент Давлат медицина институти ҳузуридаги поликлиникага кирган киши ана шу касалликдан тез ва осон даволанаётган, кишиларни учратади.

— Биринчи келганимда ўғлим билан иним суяб олиб келишган эди. Энди мана, учинчи уколни олишга ўзим бемалол келдим. Иштаҳам ҳам чакки эмас. Бир тинч ухлайман денг, — дейди бемор Раҳмон ота:

— Нимасини айтасиз, отахон, менинг дардим сизникидан ҳам оғир эди, оёқ-қўл шишиб кетган, «хир-хир» нафас олардим. Кўриб турибсиз шиши ҳам қайтди, нафасим ҳам тузук.

Хуллас, у ердаги беморларнинг ҳаммаси хурсанд. Умаровнинг хизматидан ҳаддан зиёд миннатдор.

Ростовлик врачлар ташаббусига қўшилган доцент Умаров ўз ишидан ташқари 2 — 3 соат вақтини ТашМИ поликлиникасида ҳақ олмасдан ишлашга сарфлайди. Хирургнинг нияти бу фойдали даволаш усулини кенг ёйишдир.

Новаторнинг бу эзгу нияти албатта амалга ошади. Аҳоли соғлиғини сақлашдек муҳим ишга катта эътибор бериб келаётган партия ва ҳукуматимиз бу соҳадаги ҳар бир кашфиётчини қадрлайди.

Ф. УСМОНОВА.

Тошкент давлат медицина институти 3- хирургия клиникасининг доценти Ориф Умаров ижодий иш устида.
В. Салов фотоси.

БИР ҚИШЛОҚНИНГ ЗИЁЛИЛАРИ

...Колхоз идорасига барваста, соч-соқоли оқариб қолганига қарамай кўринишдан тетик бир чол кириб келди. Раис қабулхонасида колхоз правлениесининг секретари газеталарнинг янги сонларини кўриб ўтирган эди. Салом-аликдан сўнг, ота раис кабинетига ишора қилиб сўради:

— Олимбой борми?

— Борлар, лекин область ижрокомидан ўртоқлар келишган, шулар билан бандлар, — жавоб берди секретарь йигит, — кутиб ўтиратуринг, ҳозир бўшаб қоларлар.

Чол ўтирди. Стол устидаги газеталардан бирини олиб, кўздан кечира бошлади. Ёши етмишдан ошган бу қариянинг меҳнатда чиниққан абжир қўллари ва деҳқонча содда қиёфасини кўрган ҳар қандай киши уни саводхон деб ўйламайди.

Чол газетани тўрт буклаб ўнглаб олди-да, биринчи бетдаги бир хабарни диққат билан ичида ўқиди.

— Зиёлиларимизнинг иккинчи съезди бўларканда, яқинда-а, ўғлим, деди у, — Қадим тўрт эллик хат ёки бирор ариза ёздирмоқчи бўлган киши шу қишлоқдан Қовунчига ё Тошкентга саводхон ахтариб борарди. Аксарият кишилар оми эди. Дунёдаги янгиликлар у ёқда турсин қўшни қишлоқда нима бўлаётганидан ҳам хабарсиз юраверардик. Мана энди бир қарич бола ҳам саводхон. Ёшу-қари истаганича илм олиши учун ҳамма йўл очиқ. Тағин ўрта маълумотли бўлиш ҳамма учун мажбурий қилиб қўйилганини, институтларда текин ётоқ ва яна пул бериб ўқитишини айтмайсанми!

— Ҳукумат халқники бўлгандан кейин, партия ва ҳукумат фақат халқ тўғрисида ғамхўрлик қилганидан кейин шундай бўлади-да, Султон отанинг гапларини тасдиқлаб. — Шундай қилинмаса сиз, оддий бир деҳқон, тўрт болангизни ўқитаолармидингиз.

Султон отанинг тўнғич ўғли Турғунбой тарих ўқитувчиси, колхоздаги ўрта мактабнинг илмий мудири экан. Унинг рафиқаси Муҳаббатхон ҳам ўқитувчилик қиларкан. Гигант колхознинг йирик бир участкасида бир неча йилдан бери агроном бўлиб ишлаётган, пахта ҳосилдорлигини йилдан-йилга оширишга катта ҳисса қўшаётган Сулаймонқул ҳам Султон отанинг ўғли. Яна бир ўғли Маҳаматқул Ниёзбоши қишлоқ советида бухгалтер. Кенжаси Ҳамроқул — Тошкентда медицина техникумида

Бир колхозчи оиласида етти аъзо, уларнинг иккиси педагог, бири агроном, бири экономист, бири бўлажак медик. Чол-кампир газетхон!

— Қишлоғимизда бизникидака оилалар кўп, — дейди Султон ота. — Эрназарнинг ўғли Мирзараҳим — тарихчи, келини кимёдан ўқитади. Кичик қизи — фельдшер, ундан каттаси ҳам муаллима. Урушда қаҳрамон бўлиб келган Абдулла Қурбоновни танисангиз керак, ҳозир у муаллимлик қилаётир, хотини Маҳмуда мактаб директори, синглиси Насиба қишлоғимизнинг қўли енгил докторларидан. Хуллас, ҳаммада илм олишга иштиёқ зўр-да. Ҳозир оёқда қолиб кетаётир. Колхозимизни Ленин номи билан атаганимиз бечиз эмас. Тўрт мингга яқин аъзонинг жами Ленин йўлидан бораётир, унинг васиятларини амалга ошираётир.

Нуроний чолнинг сўнгги сўзлари айни ҳақиқат эканлиги, яъни қишлоқнинг қиёфаси, аҳолисининг турмуш фаровонлиги ҳар жиҳатдан улуғ доҳи орзу қилганидек ўзгариб кетганлиги ҳар қадамда, ҳар бир хонадонда кўриниб, билиниб турипти.

Кўҳна, тор ва эгри-бугри кўчалар ўрнида кенг, текис кўчалар, заҳкаш ва пастқам уйлар ўрнида янгича типовой участкалар барпо этилган. Қишлоқнинг ўз касалхонаси, ҳаммоми, клуби бор. Қишлоқдаги бир ўрта, 4 тўлиқсиз ўрта ва 3 бошланғич мактабда 2 мингдан ортиқ бола таълим олмоқда. 5 та ясли ва боқчада 1,5 мингга яқин ўғил-қиз тарбияланмоқда. Булар қишлоқ зиёлиларининг резервлари.

Шу қишлоқда туғилиб ўсган йигит-қизлардан 120 киши ўқитувчи, 25 киши врач, 10 киши агроном ва химизатор, яна бир қанча киши экономист, бухгалтер бўлиб ишлаётир. Олий маълумотли педагоглар Таниоз Қўчқорова, Назира Абдураҳмонова, Бойқўзи Мирзаахмедов, хирург Тожибой Саидов, энтемолог Собир Орипов ўртоқлар сингари ўнлаб зиёлилар қишлоқда социалистик маданиятни, марксча-ленинча таълимотни, илм-фанни моҳирлик билан пропаганда қилиб келмоқдалар, ёшларни коммунистик руҳда тарбияламоқдалар.

Суратда: Ниёзбоши қишлоғидаги 14-мактаб ўқитувчиларидан бир группаси ота-оналар комитети аъзоси ўртоқ Н. Ашуров билан суҳбатлашмоқдалар.
Н. Нуриддинов фотоси.

З. ИСРОИЛОВ.
Янгийўл район, Ни...

Ҳамшаҳаримиз — Виктор Малясов

В. И. Ленин номидаги ҳарбий билим юртининг курсантлари яқинда Совет Иттифоқи Қаҳрамони Виктор Малясов қаҳрамонларча ҳалок бўлган куннинг 15 йиллигини нишонладилар. Тошкент кўчаларидан бири шу қаҳрамон номи билан аталади. Бепоён Ватанимиз шаҳарларидаги айрим кўчалар, колхозлар ва мактабларга ҳам Малясов номи берилган.

— Ўғлим Петроградда «Аврора» залпи янграган улуғ кечада, яъни 1917 йилнинг 7 ноябрида Тошкентда туғилган,— дейди Қаҳрамоннинг онаси Надежда Викентьевна Малясова, ўша кунларни хотирлаб.

Виктор Тошкентдаги 43-мактабда таълим олади. Ўқувчилик даврида у мактабнинг спорт ҳаёти, пионер ва комсомол ишларида актив ташкилотчилик намуналарини кўрсатади. Шу билан бирга фанларни ҳам яхши ўзлаштиради. Ўрта мактабдан сўнг Виктор Тошкентдаги ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтига ўқишга киради.

Малясов III курсда эканлигида Улуғ Ватан уруши бошланиб қолади. Мамлакат бошига оғир кунлар тушгач, навқирон йигит Ватан ҳимоясига тайёрланиш учун институтни ташлаб, Ленин номидаги ҳарбий билим юртига ўқишга киради. Келгуси йилнинг ёзида эса Малясов миллионлар қатори фронтга кетади. У ўзининг ўткир зеҳни, ғайрат ва жасорати туфайли тез кунда жангчилар орасида шуҳрат қозонади. Уни комсомолдан партия сафига ўтказишади.

...1943 йилнинг сентябрь ойи. Армиямиз Днепр дарёсидан кечиб ўтишдек муҳим жанговар операцияга тайёрланарди. 28 сентябрь куни капитан Виктор Малясов командирлигидаги бўлинма дарё бўйидаги Мис қишлоғи территориясида истеҳком қуради. Қисмларимизнинг олға силжиётганини сезиб қолган душман ўқ ва снарядларни ёмғирдек ёғдиради. Энди душманга янги куч тўплашга имкон бермаслик учун дарёдан дарҳол кечиб ўтиш зарур бўлиб қолди. Шунда капитан юз берган аҳволни командирларга хос билимдонлик билан мулоҳаза қилиб, дарёдан кечиб ўтишга қарор қилди. Бўлинма солдатлари командир бошчилигида душманнинг ўқ селига усталик билан чап бериб, қайиқда дарёнинг нариги қирғоғига етиб оладилар. Фашистлар дарҳол қарши атакага ташланишди. Лекин Виктор бўлинма солдатлари орасида қарши ҳужумни моҳирлик билан ташкил этиб, ёвлар галасини Днепрнинг ўнг қирғоғидан анча узоқлаштиришга муваффақ бўлди. Бўлинма қисмларимизнинг навбатдаги ҳужумлари учун плацдарм ҳам тайёрлаб берди. Бу жанговар топшириқни аъло даражада бажаргани учун коммунист Виктор Малясовга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди.

Виктор Малясов ўз қўл остидаги жангчилар билан она-Ватан тупроғини қадамба-қадам фашист босқинчиларидан тозалаб, Польша тупроғига етиб келади.

1944 йилнинг октябрь ойи. Поляк халқини фашизм зулмидан халос қилиш учун бўлаётган шиддатли жангларнинг бирида ҳамшаҳаримиз майор Виктор Малясовни душман ўқи ҳалок қилади. Қаҳрамоннинг жисми йўқолди-ю, аммо унинг порлоқ хотираси халқимиз қалбида абадий сақланиб қолди.

В. Малясовнинг шон-шарафлар билан тўлган қисқа ҳаёти ёшларимиз учун олижаноб намунадир.

Г. НАБОЙШЧИКОВ.

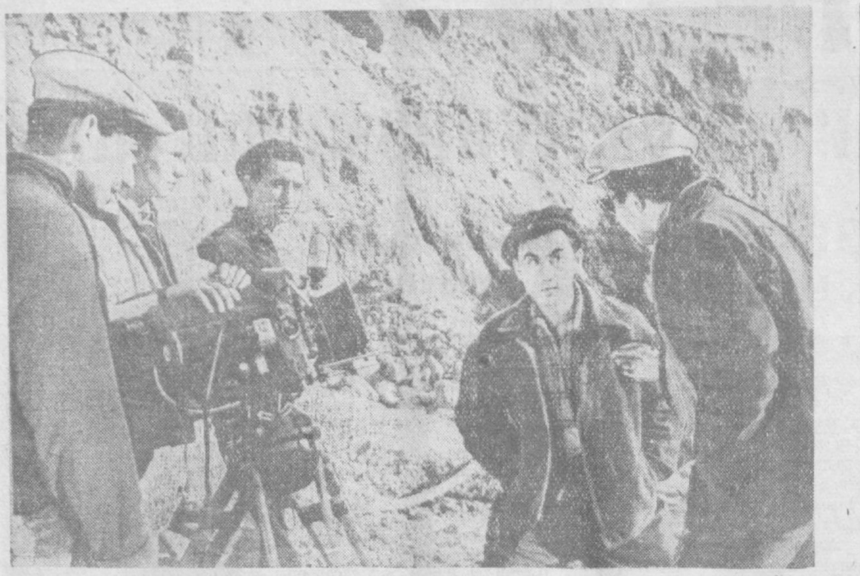

Суратда: янги бадиий фильмни суратга олиш пайти.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

Спорт хроникаси

Таллин шаҳрида самбо кураши бўйича «Динамо» кўнгилли спорт жамияти биринчилиги учун мусобақалар бўлиб ўтди. Мусобақаларда Ўзбекистон динамочилари командаси ҳам қатнашди. Республикамиз курашчилари ўз группаларидаги 18 коллектив ўртасида тўртинчи ўринни олдилар. Шахсий биринчиликда эса Ўзбекистон вакилларидан Марков ва Амплеев ўртоқлар 3 — 4-ўринларни эгалладилар.

* * *

Минск ва Каунас шаҳарларида сузиш ва сувга сакраш бўйича ўтказилган мусобақаларда қатнашган тошкентлик спортчилар катта муваффақиятни қўлга киритиб қайтдилар. 16 ёшлик С. Бабанина Ўзбекистоннинг янги рекордини қўйди. У 100 метрга бўлган сузиш мусобақасида 1 минут-у, 08,8 секунд натижани кўрсатди. 17 ёшлик В. Толстонятова эса, 200 метрга брасс стилида сузиб, иккинчи республика рекордини қўлга киритди.

* * *

Пойтахтимизнинг баскетболчи ёшлар ва қизлар командаларидан ўнтаси «Б» классида СССР биринчилиги учун ўйнаш ҳуқуқини олиш мақсадида мусобақалашди. 20 кун давом этган бу мусобақаларда «Динамо» жамиятининг баскетболчи ёшлари ғолиб келдилар. Қизлар командалари ўртасида эса «Меҳнат» баскетболчилари биринчи ўринни эгалладилар. Бу икки команда «Б» классида ўйнаш ҳуқуқига эга бўлди.

Л. ПЬЯНЦЕВ.

«ҚУДРАТЛИ ҚАТЛАМ» СУРАТГА ОЛИНМОҚДА

«Ўзбекфильм» киностудиясининг съёмка группаси Оҳангаронда янги бадиий фильмни суратга олаётир. Группага иккинчи режиссёр Али Хамроев бошчилик қилмоқда. Янги фильм «Қудратли қатлам» деб аталиб, ўзбек шахтёрлари, уларнинг меҳнат ғалабалари ҳақида ҳикоя қилади. Унинг қаҳрамонлари — республикамизнинг энг катта қурилишларидан бири бўлган Оҳангарон кўмир ҳавзасига кўнгилли равишда келган ёш йигит ва қизлардир.

Фильм марказида ёш ишчи Жўра образи туради. Завод ёшларининг бошлиғи жасур йигитнинг нимадандир кўнгли тўлмасди... Ўртоқлари орасида унинг обрўси катта, иши ҳам яхши эди. Лекин жўшқин ёш қалби янги ҳаёт вужудга келтираётган оқимга талпинарди.

Жўра ўз бригадаси билан айланма канал қурилишига ишга бориб қолади. Ҳамма ёқ ифлос, лой.

Романтика қани? Бу ерда қандай қилиб жасорат кўрсатиш мумкин?

Жўра бригадани алдаб, ўзича шерикларини каналдан олиб кетади. Дўстлари алданганликларини сезиб, ўз бошлиқларидан юз ўгиришади. Бирга ишлаган ўртоқларидан ажралиб қолиш эса Жўрага жуда оғир туюлади. Финалда, у ниҳоят ҳаётда ўз ўрнини топади, бахтга эришади, дўстлари олдига қайтади.

«Қудратли қатлам» фильми режиссёр-постановкачилар Дамир Салимов ва Евгений Шерстобитовларнинг диплом ишидир. Бу ёшлар Совет Иттифоқида машҳур бўлган режиссёр Михаил Роммдан таълим олишмоқда. Оператор Хатам Файзиев учун бу фильм биринчи мустақил иш ҳисобланади. Картинанинг постановкачи — рассоми Эдуард Калантаров ҳам ёш талантлардан. У яқиндагина Бутуниттифоқ Давлат кинематография институтини тугатган.

Жўра ролида артист Тўлқин Тожиев ўйнайди. Тошкент театр ва рассомчилик институтини шу йил тамомлаган бу йигитни томошабинлар «Абу Али ибн Сино», «Алангали йиллар», «Саҳродаги воқеа» каби қатор фильмлар орқали яхши танийдилар. Т. Тожиев кенг экранли «Иккинчи баҳор» фильмида ҳам иштирок этади.

Янги фильмдаги Юлдуз ролини ўйновчи Раъно Сулаймонова томошабинларга «Тоғлардаги чироқлар» бадиий фильми орқали таниш. Р. Сулаймонова «Гуллар очилганда» кинофильмида ҳам суратга олинган. Ўзбек демократ ёзувчиси Фурқат образини экранда мужассамлаштира олган Ёқуб Аҳмедов эса бу сафар Олимжон ролини бажаради. Жўранинг дўсти Ботир ролида МХАТ студияси студенти Валерий Александрушкин ўйнайди.

Янги фильмнинг деярли ҳаммаси Оҳангаронда суратга олинади.

Ю. ИГНАТОВ.

Бизга ёзадилар

КОНЧИЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Олмалиқдаги Олтинтопган комбинатининг касаба союз ташкилоти кончиларнинг меҳнат шароитларини, саломатликларини яхшилашга катта эътибор бериб келмоқда. Мамлакатимизнинг турли дам олиш уйлари ва санаторийларида дам олиш учун шу йилнинг ўтган ўн ойи ичида 600 дан ортиқ ишчига путёвка берилганлиги бунинг яққол ифодасидир. Корхона маблағи ҳисобидан 122 киши марказий курортларда дам олиб келди.

В. Нечаев.

ҚАТОРТОЛ ҚИЕФАСИ ЎЗГАРМОҚДА

Калинин районидаги Қатортол қишлоғининг қиёфаси кейинги икки-уч йил ичида таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Бу йил қишлоқ маркази — Бўрижар ёнидаги сой ва тепаликлар текисланиб, катта асфальт йўл очилди. Бундан ташқари қишлоқ совети биноси, янги мактаб, кутубхона, клуб, сутчилик фермаси бинолари ҳам қуриб битказилди.

Ғ. Абдуллаев.

ИНСТИТУТ АКТЕРЛАРИ

Белинский номли кечки педагогика институтида педагогика факультети 1-курс студентларини «институт актерлари» деб бечиз айтишмайди. Группадаги деярлик ҳамма студентлар драма тўгарагига қатнашишади. Ёш ҳаваскорларга республика халқ ижоди уйининг директори ўртоқ И. Аҳмедов раҳбарлик қилмоқда. Яқинда студентлар Амин Турдиевнинг «Кўприк» деган бир пардали пьесасини саҳнага қўйдилар. Асосий ролларда студентлардан Муҳамадиев ва Муҳамаджоновлар зўр маҳорат билан ўйнадилар. Ёш актёрлар ҳозирги кунда «Оғир операция» пьесасини саҳнага қўйиш учун тайёргарлик кўрмоқдалар.

М. Усмонова.

Институтнинг янги филиали

Ўрта Осиё Политехника институти маъмурияти Бухорода ўз филиалини очди. Мамлакатнинг энг йирик газ индустрияси районларидан бирида очилган бу ўқув юрти нефть ва газ конларини ишлаш ҳамда саноат ва граждан қурилишлари бўйича мутахассислар тайёрлаб чиқаради. Ҳозир Бухородаги табиий газни ўзлаштиришда ишлаётган ёш ишчилардан 150 киши институт филиалининг тайёрлов пунктларида ўқимоқда. Мазкур филиалда студентлар сонини минг кишига етказиш мўлжалланмоқда.

СУД ЗАЛИДАН

Порахўр инспектор

Фарид Ўрмонов Октябрь район молия бўлимида давлат даромади бўйича инспектор бўлиб ишлар эди. У, Собир Раҳимов кўчасида турувчи бир шахснинг чопон тикиб бозорда сотаётганлиги тўғрисида эшитиб қолади.

— Жуда соз, омаднинг келгани шу! Буни қўлдан чиқармаслик керак, — хаёлидан кечириб, режа тузди инспектор.

Ф. Ўрмонов чопонфуруш ҳақида тегишли кишиларга айтиб ҳам юрмади. Ўзи тўғри унинг уйига бориб тинтув ўтказди. Тинтувда чиққан битта тикилган чопон ва ҳар хил кийим қийқимларини кўриб каттагина акт ёзди. У 4500 сўм солиқ чиқаражагини айтиб, уй эгасини ободон қўрқитди.

Шундан сўнг бир чеккага чақириб олиб, — «шунча берсанг, — беш бармогини кўрсатиб шивирлади инспектор, — актни шу ерда йўқ қилиб юборишим мумкин». Эртаси кун Ф. Ўрмонов «ўлжа»ни олиб уйига қайтди. Лекин у йўлда осонлик билан қўлга туширилди. Порахўр олган пулнинг номерлари ёзиб қолинган эди. Инспектор тўғри милиция идорасига олиб келинди ва жиноят устида қамоққа олинди.

Яқинда жиноятчи Фарид Ўрмонов иши Октябрь район 3-бўлим халқ судида кўрилди. Порахўр инспектор суд ҳукми билан 4 йил озодликдан маҳрум этилди.

М. ҚОСИМОВА,
1-класс юрист.

Чет элларда

ДЎСТОНА СОВЕТ ИТТИФОҚИГА КАТТА ҚИЗИҚИШ

АДДИС-АБЕБА, 9 декабрь, (ТАСС). Эфиопияда Совет Иттифоқига, унинг маданияти, адабиёти ва техника тараққиётига қизиқиш жуда катта.

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзининг доимий виставкасида ва Совет Қизил Кресты томонидан очилган касалхонада рус тилини ўрганиш курслари ишлаб турибди. Ана шу курсларнинг ўқувчилари орасида ўқитувчилар, банк хизматчилари, журналистлар, колледжларнинг студентлари, руҳонийлар, ўқувчилар, ишчилар бор. Эфиопия хотин-қизларининг ҳам рус тилини ўрганиш курсларига давом эта бошлаганликлари қувончли воқеадир.

ПРЕЗИДЕНТ Д. ЭЙЗЕНХАУЭР КОБИЛДАН ДЕҲЛИГА КЕЛДИ

КОБИЛ, 9 декабрь (ТАСС). АҚШ президенти Эйзенхауэр бу ерда қисқа муддатли расмий визит билан бўлгандан кейин Деҳлига жўнаб кетди. Президент Кобилда бўлган вақтида король Муҳаммад Зоҳир шоҳ ва Афғонистоннинг раҳбар арбоблари билан учрашди.

* * *

ДЕҲЛИ, 9 декабрь (ТАСС). Қўшма Штатлар президенти Д. Эйзенхауэр расмий визит билан бугун Деҳлига келди.

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИ Д. ЭЙЗЕНХАУЭРНИНГ АФҒОНИСТОН ПОДШОСИ МУҲАММАД ЗОҲИР ШОҲ БИЛАН ОЛИБ БОРГАН МУЗОКАРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

КОБИЛ, 9 декабрь. (ТАСС). АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрнинг подшо Муҳаммад Зоҳир шоҳ билан олиб борган расмий музокаралари тамом бўлгач, Афғонистон-Америка қўшма ахбороти эълон қилинди.

Ахборотда айтилишича, ҳар иккала томонни қизиқтирувчи масалалар устида олиб борилган музокаралар вақтида подшо Муҳаммад Зоҳир шоҳ Афғонистоннинг мустақиллик ва бетарафлик сиёсатини тушунтириб берди. Ҳар иккала томон халқаро қийинчиликларни ва кескинликни йўқотиш йўлида ҳормай-толмай ва зўр бериб ишлашга розилик билдирдилар.

Президент Эйзенхауэр, дейилади ахборотда, АҚШ Афғонистоннинг иқтисодий ва социал структурасини мустаҳкамлашда Афғонистонга ёрдам кўрсатишни давом эттириш истагида эканлигини айтди.

Ҳар иккала томон бамаслаҳат шундай фикрга келдиларки, ҳозирги вақтда халқаро низоларнинг ҳаммаси тинч воситалар билан ҳал қилиниши лозим ва инсониятнинг бутун ғайрати конструктив мақсадларни рўёбга чиқаришга қаратилиши лозим.

Подшо Муҳаммад Зоҳир шоҳ президент Эйзенхауэрнинг бошқа ҳукуматларнинг бошлиқлари билан юксак доирада ўтказадиган кенгаши, шунингдек унинг Совет Иттифоқига қиладиган сафари конкрет натижалар беради, деб зўр умид билдирди. Ҳар иккала томон, қуролсизланиш учун яқин орада реал ва мустаҳкам база топилажак, деб умид билдирди.

НОРВЕГИЯДА ЧЕТ ЭЛ ҲАРБИЙ БАЗАЛАРИНИ ҚУРИШ ТЎҒРИСИДА ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

ОСЛО, 9 декабрь. (ТАСС). «Арбейдербладет» газетаси хабар беради: Стортингнинг ҳарбий комитети мудофаа министрлигининг Норвегияда Дания, Британия ва Ғарбий Германия ҳарбий-денгиз кучларини таъминлаб турадиган базалар қуриш тўғрисидаги таклифини маъқуллади.

ОСЛО, 9 декабрь. (ТАСС). Норвегия социал демократик партияси стортингга ва ҳукуматга мурожаат қилиб, Норвегия армиясини атом қуроли билан таъминлашга қарши ва Норвегия территориясида ҳарбий базалар вужудга келтирилишига қарши норозилик билдирди.

Норвегия социал демократик партиясининг марказий правлениеси армия ва флотдаги кўп офицерлар қуролли кучларни атом қуроли билан таъминлаш ва Норвегияда ҳарбий базалар вужудга келтириш тарафдори эканлигига эътиборни жалб этади. Бу ҳол, дейилади мурожаатда, бизни ташвишга солмоқда ва ҳукумат ҳамда стортингнинг бизни боши берк кўчага олиб кирадиган ҳамда совуқ урушни авж олдирадиган йўлдан бошлаб боришидан хавфсирамоқдамиз.

АҚШНИНГ ҲАРБИЙ КЕМАСИ ХХРНИНГ ТЕРРИТОРИАЛ СУВЛАРИГА КИРДИ

ПЕКИН, 9 декабрь. (ТАСС). Америка Қўшма Штатларининг ҳарбий кемаси 9 декабрда Хитой Халқ Республикасининг территориал сувларига кирди ва унда соат 11-45 минутдан соат 15-41 минутгача бўлди.

Америка ҳарбий кемасининг иғвогарлик мақсадида қилган ана шу хуружи муносабати билан Хитой Халқ Республикаси ташқи ишлар министрлиги яна бир марта жиддий огоҳлантирди.

ОБ-ҲАВО МАЪЛУМОТИ

Бугун Тошкентда ва Тошкент областида ҳаво булутли бўлиши, вақти-вақти билан қор ёғиши кутилади. Тошкентда 2—4 даража, областда эса 0—5 даража ўртасида совуқ бўлади. 12 декабрдан 18 декабргача бўлган вақт ичида ҳаво совуқ бўлиши, баъзан қор ёғиши кутилади.

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

Тошкент янгиликлари

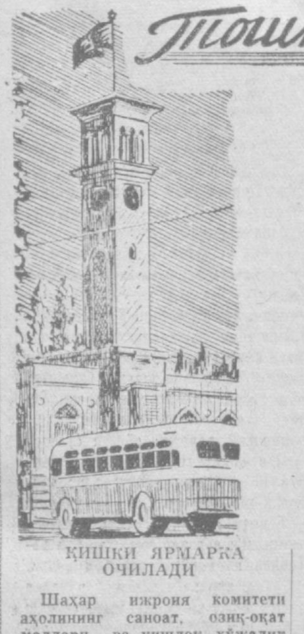

Қардошларимиз фильмларини кўринг

Кеча пойтахтимизнинг «Ватан», Навоий номли ва Собир Раҳимов номли учта кинотеатрида тожик фильмлари фестивали бошланди. Фестиваль қардош ўзбек ва тожик халқлари ўртасидаги маданий алоқаларни янада ривожлантириш мақсадида ўтказилаётир.

Қардошларимиз ўзбек томошабинларига «Насриддин Хўжандда», «Инсон қиёфасини ўзгартиради» ва «Ўғилни уйлантириш вақти келди» деган учта янги бадиий фильмни олиб келганлар. Бундан ташқари фестиваль кунлари «Шоирнинг тақдири» ҳамда «Бир қизни учратдим», «Юксак вазифа» фильмлари ҳам намойиш қилинади.

Кеча фестивалнинг очилиши куни кенг экранли «Ватан» кинотеатрида «Тожикфильм» киностудиясининг директори Н. Исломов, режиссёр Б. Кимёгаров, актерлардан Д. Қосимова, М. Орипов, оператор И. Боромиков ва бошқа тожикистонлик ижодий ходимлар билан шаҳар томошабинларининг учрашуви ўтказилди. Қардош халқ киносанъаткорлари ўз ижодий планлари ҳақида сўзлаб бердилар. Учрашувдан сўнг «Насриддин Хўжандда» бадиий фильмининг кўриги бўлди.

Бугун Навоий номли кинотеатрда тожикистонлик меҳмонлар пойтахт томошабинлари билан иккинчи марта учрашадилар ва «Инсон қиёфасини ўзгартиради» фильмининг биринчи серияси намойиш қилинади.

Тожик фильмлари фестивали 17 декабргача давом этади. Шундан сўнг тожик санъаткорлари областимизнинг Янгийўл, Оҳангарон шаҳарларига ҳамда Бухорога жўнаб кетадилар.

ҚИШКИ ЯРМАРКА ОЧИЛАДИ

Шаҳар ижроия комитети аҳолининг саноат, озиқ-овқат моллари ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини тўлароқ қондириш мақсадида Ҳамза кўчасидаги собиқ совет-колхоз бозорида қишки ярмарка очишга қарор қилди. Бу ярмаркада яқин кунларда савдо-сотиқ бошланади.

Қишки ярмарка учун махсус павильонлар тайёрланди, мавжуд дўконлар эса қайтадан қурилди. Ярмарка дўконларида пойтахтимизнинг саноат корхоналарида тайёрланган ва иттифоқимизнинг бошқа шаҳарлари ҳамда чет мамлакатлардан олинган ҳар хил қишлик кийимлар сотилади. Озиқ-овқат павильонларида турли-туман кондитер маҳсулотлари, ҳўл мевалар ва сабзавот маҳсулотлари сотиб олиш мумкин. Бу ерда арча безаклари савдоси ҳам ташкил қилинади.

Суратда: Тожикистон бадиий фильмлари кинофестивалида қатнашиш учун Тошкентга келган тожикистонлик кино артистлар пойтахт вокзалида.
И. Глауберзон фотоси.

ФОТО ВА ТУРИСТИК СПОРТ МОЛЛАРИ МАГАЗИНИ

Карл Маркс кўчасидаги спорт моллари магазинининг иккинчи қаватида республикамизда ягона бўлган фото ва туристик спорт моллари магазини очилди. Фото ҳаваскорлари ва туристлар учун яхши совға бўлган бу магазин икки бўлимдан иборат. Хонанинг ярми фото моллари учун ажратилган. Совет фото саноатининг энг янги маҳсулотлари полкаларга чиройли қилиб териб қўйилган.

Магазинда сотиб олинган молларни текшириб кўриш ва жойлаб олиш учун махсус столлар, дам олиш учун стуллар қўйилган. Фотографлар магазиндан пленка сотиб олгач, уни махсус кабинада аппаратларига жойлаб олишлари мумкин.

«ЕТТИ ЙИЛЛИКНИНГ БИРИНЧИ БАҲОРИ»

Ўзбекистон ёзувчилар союзи «Етти йилликнинг биринчи баҳори» номли тўпламни нашрга тайёрлади. Тўпламга шу йили ижодий бригадалар билан бирга етти йиллик план топшириқлари бажарилаётган жойларга борган республика адабиётчиларининг асарлари киритилган. Тўпламда Асқад Мухтор ва Жуманиёз Жабборовнинг Олмалиқ кончиларига, Ҳаким Назирнинг Бухоро газини ўзлаштирувчиларга очеркларини китобхон қизиқиб ўқийди. Пахтани машинада теришда донг таратган механизатор Турсуной Охунованинг қаҳрамонлиги Назир Сафаров очеркида ўз ифодасини топган. С. Анорбоев эса ўз очеркларини машҳур ўзбек чўпонларига бағишлаган.

Телевизор экранида

11 ДЕКАБРДА

19.30. Мактаб ўқувчилари учун ўзбек тилида «Биргаликда айтайлик» деган эшиттириш.

19.55. Рус тилида халқаро обзор.

20.10. Бадиий фильм — «Орол балиқчилари» (ўзбек тилида).

21.30. Сўнгги ахборот.

21.50. «Георг Отс куйлайди» деган эшиттириш.

22.55. Реклама ва эълонлар.

Тошкентнинг томоша залларида

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/XII да **Гамлет**, 12/XII да **Оқпадар.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 12/XII да **СССР давлат халқ рақс ансамблининг гастроли.** Ансамбль раҳбари — СССР халқ артисти **Игорь Моисеев.** Билетлар сотилмоқда.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА 11/XII да **Ошиқ Ғариб**, 12/XII да **Равшан ва Зулхумор.**

«ВАТАН» — кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм **Насриддин Хўжандда.**

КОММУНА УЙИ — кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм **Бугун сўнгги марта.**

НАВОИЙ номли — кундуз ва кечқурун янги бадиий фильм **Инсон қиёфасини ўзгартиради.**

«ИСКРА» — 1 ва 2- залда кундуз соат 4 яримгача **Сизга ёзаман...**, 3- залда кундуз 3-20 минутгача ва кеч 5 дан ҳамма залда **Шу дунёнинг зўравонлари.**

«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» — кундуз ва кечқурун **Дўндиқча**, кундуз соат 2, 3 ярим ва кеч 8 яримда **Ёш тегирмончи.**

«ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» — кундуз ва кечқурун **Дўндиқча.**

«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — кундуз ва кечқурун **Дўндиқча**, кундуз соат 3 ва кеч 7 да **Ёш тегирмончи.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

Тошкентда биринчи марта **энг йирик совет аттракциони**

«Айиқлар цирки»

Айиқларни ўргатувчи — Халқаро цирк санъати фестивали лауреати, РСФСР халқ артисти

ВАЛЕНТИН ФИЛАТОВ.

Кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

12/XII да **икки марта томоша кўрсатилади,** (кундуз соат 4 ва кеч 8 да), 13/XII да **тўрт марта томоша** (эрталаб соат 10 ярим, кундуз 1, 4 ва кеч 8 да).

Тошкент шаҳрида **1960 йил январь ойи учун РЕСПУБЛИКА ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРИ ҳамда ОБЛАСТЬ ГАЗЕТАЛАРИГА**

обуна қилиш

20 ДЕКАБРДА ТАМОМЛАНАДИ.

Бу муддатдан кейин обуна 1960 йил февраль ойи учун қабул қилинади.

Бирлашган нашриёт.

Жарариқ кўча, 175-уйда турувчи **Собир Ориповнинг** Олия кўча, 116-уйда турувчи Лутфи Маҳкамовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 1-участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136, Совет қурилиши бўлими — 136, Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040.135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156, Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132. Секретариат — 29040 50. Эълонлар бўлими — 28142.

10572. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. [illegible] [illegible] [illegible]